

**ДЕРЖЛІСАГЕНСТВО
ДЕРЖАВНЕ СПЕЦІАЛІЗОВАНЕ ГОСПОДАРСЬКЕ
ПІДПРИЄМСТВО «ЛІСИ УКРАЇНИ»
(ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ»)**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор філії
«Подільський лісовий офіс»
_____ Василь ГОНЧАР
«__» _____ 20__ р.

**ПЛАН ВЕДЕННЯ ГОСПОДАРСТВА
(ПЛАН ЛІСОУПРАВЛІННЯ)**

Чортківського надлісництва філії «Подільський лісовий офіс»
ДП «Ліси України»
на 2026 рік

1. Загальна інформація про Чортківське надлісництво

1.1 Організаційна структура

Чортківське надлісництво філії «Подільський лісовий офіс» ДП «Ліси України» розташоване в південно-східній частині Тернопільської області Чортківського адміністративного району. Адреса Чортківського надлісництва 48500, вул. Шевченка, 42, м. Чортків.

Система управління лісами базується на засадах екологічної безпеки і з урахуванням вимог, які висуваються міжнародними природоохоронними конвенціями.

Базовим законом України про ліси і систему управління в них є Лісовий кодекс України. Правові аспекти лісгосподарського виробництва та використання і відтворення лісових ресурсів визначено Земельним кодексом України і регулюються Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища».

Центральним органом виконавчої влади з питань лісового господарства є Державне агентство лісових ресурсів України (Держлісагенство України), діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра захисту довкілля та природних ресурсів України, входить до системи центральних органів виконавчої влади і забезпечує реалізацію державної політики у сфері лісового та мисливського господарства.

Чортківське надлісництво підпорядковане філії «Подільський лісовий офіс» ДП «Ліси України», яка є територіальним органом Державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України» (ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ»).

У структуру Чортківського надлісництва входить одинадцять лісництв, нижній склад деревини.

Основною виробничою одиницею на підприємстві є лісництво.

Організація території земель державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України» закріплених за філією «Подільський лісовий офіс» Чортківське надлісництво

№ п/п	Лісництво	Квартали	Площа, га
1.	Копичинське (ДП "Чортківське ЛГ")	1-76	3129,7000
		6121684000:01:016:0001	17,2000
	Разом по лісництву		3146,9000
2.	Гусятинське (ДП "Чортківське ЛГ")	1-74	2913,6455
		6125585200:01:002:0082	4,7000
		6125587200:01:001:0134	4,0545
	Разом по лісництву		2922,4000

3.	Білецьке (ДП "Чортківське ЛГ")	1-75	4074,5000
		6121685400:01:003:0032	11,7000
		6125581000:01:007:0016	101,0000
		6125510100:01:014:0140	9,0000
	Разом по лісництву		4196,2000
4.	Улашківське (ДП "Чортківське ЛГ")	1-97	3716,4000
		6125588300:01:001:0286	20,9000
		6125587000:01:001:0023	22,6000
		6125587500:01:001:0002	9,9000
		6125588000:01:002:0006	3,9000
		6125583100:01:001:0444	10,6000
	Разом по лісництву		3784,3000
5.	Колиндянське (ДП "Чортківське ЛГ")	1-83	3604,9000
	Разом по лісництву		3604,9000
6.	Скала-Подільське (ДП "Чортківське ЛГ")	8-51, 52 (вид. 1, 2, 4, 5 (пл. 1,0), 6, 7, 10-18), 53-103	3803,0000
	Разом по лісництву		3803,0000
7.	Борщівське (ДП "Чортківське ЛГ")	1-78	3107,3000
	Разом по лісництву		3107,3000
8.	Заліщицьке (ДП "Чортківське ЛГ")	22-24; 29-35; 50-88; 91-92	2171,9000
	Разом по лісництву		2171,9000
9.	Більче-Золотецьке (ДП "Чортківське ЛГ")	1-21; 25-28; 36-49; 89-90	2136,5000
	Разом по лісництву		2136,5000
10.	Гермаківське (ДП "Чортківське ЛГ")	1-54, 62-95	4056,6000

	Разом по лісництву		4056,6000
11	Надністрянське (ДП "Чортківське ЛГ")	1-64	2909,2000
	Разом по лісництву		2909,2000
	Разом по надлісництву		35839,2000

Основними завданнями Надлісництва є:

Відтворення та підвищення продуктивності лісових насаджень, посилення їх корисних властивостей, підвищення родючості ґрунтів, вживання інших заходів відповідно до законодавства.

Забезпечення охорони лісів від пожеж, незаконних рубок, шкідників і хвороб, пошкодження внаслідок антропогенного та іншого шкідливого впливу.

Вжиття заходів у порядку та в межах, визначених законодавством, щодозапобігання злочинам і адміністративним правопорушенням у сфері лісового та мисливського господарства, а також використання лісових ресурсів і мисливських тварин.

Дотримання правил і норм використання лісових ресурсів.

Ефективне використання лісових ресурсів.

Забезпечення згідно з плановими показниками освоєння лісосічного фонду.

Забезпечення виходу ділової деревини в розрізі порід та класів якості згідно з сортиментною структурою.

Забезпечення відбору високовартісних лісоматеріалів цінних деревних порід.

Вжиття заходів щодо запобігання накопичення та втрати якості залишків лісопродукції.

Дотримання державних стандартів та технічних умов, нормативно-технічної документації щодо маркування, сортування, штабелювання, обміру та обліку лісоматеріалів.

Ведення лісового господарства на підставі затверджених в установленому порядку матеріалів лісовпорядкування, здійснення використання лісових ресурсів способами, які забезпечують збереження оздоровчих і захисних властивостей лісів, а також створюють сприятливі умови для їх охорони, захисту та відтворення.

Організація та забезпечення ведення лісового господарства у відповідності до національних та міжнародних стандартів системи ведення лісового господарства для України.

Ведення первинного обліку лісів.

Забезпечення проведення лісовпорядкування та упорядкування мисливських угідь Підприємства на землях, закріплених за Філією у межах Надлісництва.

Забезпечення дотримання заповідного режиму та вимог щодо охорони територій та об'єктів природно-заповідного фонду, які розташовані на землях, що закріплені за Філією у межах Надлісництва, під час здійснення господарської та іншої діяльності.

Збереження та посилення ролі захисних властивостей лісів, лісові ділянки яких виконують захисні, природоохоронні, санітарно-гігієнічні, оздоровчі та рекреаційні функції, а також функції захисту навколишнього природного

середовища та інженерних об'єктів від негативного впливу природних та антропогенних факторів.

Лісівництво та інша діяльність у лісовому господарстві, лісозаготівля.

Заготівля другорядних лісових матеріалів та здійснення побічних лісокористувань.

Ведення мисливського господарства, організація та проведення полювання, контроль за дотриманням правил полювання у межах мисливських угідь Підприємства, закріплених за Філією у межах Надлісництва.

Вивчення та ведення обліку мисливської фауни і реєстрація всіх змін в її складі з метою найбільш раціонального її використання. Селекційний та вибірковий діагностичний відстріли мисливських тварин для ветеринарно-санітарної експертизи.

Проведення робіт щодо сертифікації продукції та її штрихкодowego маркування.

Забезпечення надійної роботи інженерних мереж, устаткування, експлуатаційне утримання будівель та споруд у лісництвах та інших виробничих підрозділах Надлісництва.

Забезпечення визначення, збору та систематизації потреби в проведенні поточних ремонтів чи будівництві (нове будівництво, капітальний ремонт та реконструкція).

Забезпечення організації своєчасного проведення капітальних та поточних ремонтів інженерних мереж, устаткування, приміщень, будівель та споруд, розташованих в лісництвах та інших виробничих підрозділах Надлісництва, згідно з затвердженим інвестиційним планом.

Здійснення контролю за ходом будівництва та проведенням поточного ремонту на об'єктах у лісництвах та інших виробничих підрозділах Надлісництва.

Погодження (візування) актів приймання виконаних будівельних робіт.

Участь у прийнятті в експлуатацію об'єктів капітального будівництва, роботи на яких завершені.

Створення належних умов праці, виконання заходів з покращення стану охорони праці та контроль за дотриманням законодавства з охорони праці щодо безпечного виконання робіт.

Забезпечення вирішення питань цивільного захисту, здійснення заходів щодо захисту населення і територій під час надзвичайних ситуацій.

Відповідно до мети і предмету діяльності Філії можуть провадити інші види діяльності у Надлісництві, що не суперечать законодавству України.

1.2 Право власності та користування

Право власності та інше речове право на активи Надлісництва, права та обмеження щодо їх використання, розпорядження ними, право користування земельними ділянками у межах території Чортківського надлісництва, регулюється наказами Держлісагенства, ДП «Ліси України», філії «Подільський лісовий офіс».

1.3 Зобов'язання щодо FSC

Початком діяльності Чортківського надлісництва філії «Подільський лісовий офіс» ДП «Ліси України» з впровадження лісової сертифікації є прийняття на себе добровільних довготермінових зобов'язань щодо дотримання принципів і критеріїв

FSC, а саме:

- застосовувати на практиці принципи і критерії FSC зі сталого ведення лісового господарства;
- використовувати всі види лісових ресурсів на принципах сталого розвитку;
- вирішувати соціальні питання ведення лісового господарства, підтримувати соціальний і економічний розвиток місцевого населення;
- консультуватися з усіма зацікавленими сторонами з питань планування та ведення лісового господарства на принципах сталого розвитку;
- відстежувати стан довкілля і постійно вдосконалювати лісогосподарське виробництво, робити його екологічно безпечним;
- вживати профілактичних дій із пом'якшення негативних впливів лісогосподарського виробництва на навколишнє природне середовище;
- гарантувати, що всі лісові робітники, чия професійна діяльність суттєво впливає на навколишнє природне середовище, будуть відповідним чином навчені практичним діям з виконання цих зобов'язань.

Для досягнення поставлених цілей та мети Чортківське надлісництво у своїй роботі дотримується принципів лісової сертифікації FSC національного стандарту системи ведення лісового господарства для України, а саме:

- Принцип 1 : Дотримання законодавства;
- Принцип 2 : Права працівників та умови працевлаштування;
- Принцип 3 : Права тубільних народів, такі народи відсутні в Україні;
- Принцип 4 : Стосунки з громадами;
- Принцип 5 : Вигоди від лісів;
- Принцип 6 : Цінності довкілля та впливи на них;
- Принцип 7 : Планування господарювання;
- Принцип 8 : Моніторинг та оцінювання;
- Принцип 9 : Особливі цінності для збереження;
- Принцип 10 : Виконання господарських заходів.

1.4 Опис території надлісництва

Клімат району розташування надлісництва обумовлений його розташуванням в центральній частині Правобережної України і впливом Подільської височини і характеризується як помірно-континентальний.

На території Чортківського надлісництва відсутнє техногенне забруднення, а саме забруднення території у межах надлісництва радіонуклідами і вибухонебезпечними предметами. Зона діяльності Чортківського надлісництва має наявність таких природних ресурсів, а саме:

- Ліси, представлені як чистими листяними насадженнями, так і змішаними і чистими хвойними, до складу яких входять такі основні деревні породи як дуб звичайний, ясен звичайний, граб, берест, сосна звичайна, ялина звичайна, модрина європейська, береза повисла, осика, липа дрібнолиста і ряд інших;
- Гриби та ягоди представлені великим різноманіттям в залежності від типів умов місцезростання;
- Наявні природні копалини піску, глини, торфу, крейди, вапняку та інші.

Вплив господарської діяльності Чортківського надлісництва на природні ресурси є контрольованим і збалансованим та обмежений щорічним обсягом їх

використання, який було проведено при базовому лісовпорядкуванні і вказано в матеріалах.

Ризиками які є критичними для природних ресурсів є антропогенне навантаження представлене густонаселеним регіоном та розвинутою в ній промисловою діяльністю. Також на природні ресурси можуть впливати лісові пожежі, вітровали та буреломи, повені і ряд інших природних катаклізмів.

2.Цілі ведення господарства

2.1Стратегічні цілі

Основною стратегічною ціллю ведення господарства Чортківським надлісництвом філії «Подільський лісовий офіс» ДП «Ліси України» є забезпечення економічно, екологічно і соціально збалансованого ведення лісового господарства шляхом виконання відповідних нормативних документів і чинного законодавства у сфері ведення лісового господарства України.

Екологічно збалансоване і відповідальне ведення лісового господарства забезпечує заготівлю лісоматеріалів та іншої лісової продукції при одночасному збереженні біорізноманіття та продуктивності лісів, природних екологічних процесів.

Соціально орієнтоване ведення лісового господарства сприяє зростанню добробуту місцевого населення і суспільства вцілому, а також стимулює місцеве населення зберігати лісові ресурси.

Економічно життєздатне використання лісових ресурсів означає, що лісове господарство і лісокористування організовані й управляються таким чином, щоб бути прибутковими, при цьому не за рахунок виснаження лісових ресурсів і природних екосистем.

2.2 Оперативні плани

Оперативними планами ведення господарської діяльності Чортківського надлісництва є виробничо-фінансовий план на 2026 рік, який затверджений філією «Подільський лісовий офіс», який є частиною загального виробничо-фінансового плану філії «Подільський лісовий офіс» щодо проведення заготівлі деревини в порядку головного та проміжного користування, відтворення лісів, охорони та захисту лісів, ведення мисливського господарства та інше.

2.3 Шляхи досягнення

Весь комплекс лісогосподарських заходів Чортківського надлісництва, передбачений виробничо-фінансовим планом на 2026 рік, реалізовується шляхом виконання ряду лісогосподарських робіт та заходів як власними працівниками (штатними) , так і залученням підрядників згідно заключних договорів.

2.4 Залученість у місцеву економіку

Господарська діяльність Чортківського надлісництва несе великий вклад у розвиток місцевої економіки шляхом:

- Сплати всіх податків і зборів до місцевих бюджетів;
- Працевлаштуванням місцевого населення;
- Заклученням договорів із підрядниками, на виконання ними комплексу лісогосподарських робіт, які зареєстровані в зоні діяльності надлісництва;
- Забезпечення місцевого бізнесу з переробки деревини, шляхом виконання з ними

біржових договорів щодо реалізації їм необробленої деревини за результатами біржових торгів;

- Забезпечення місцевого населення лісоматеріалами круглими та дровами паливними, згідно заключних договорів;

- Надання доступу місцевому населенню до збору грибів та ягід для власних потреб.

Комунікація з суб'єктами господарювання, які зацікавлені в продукції та послугах Чортківського надлісництва, здійснюється через засоби масової інформації, соціальні мережі, органи місцевого самоврядування, спеціалістів Чортківського надлісництва.

3. Характеристика лісових ресурсів

3.1 Розподіл площі за категоріями

Ліси в яких здійснює свою лісогосподарську діяльність Чортківське надлісництво філії «Подільський лісовий офіс» ДП «Ліси України» мають поділ лісів на категорії, а саме:

Категорії лісів та виконувані ними функції	Площа за даними теперішнього лісовпорядкування	
	га	%
Ліси природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення		
Національні природні парки (заповідна зона)	1115,0	3,1
Національні природні парки (зона регульованої рекреації)	421,0	1,2
Національні природні парки (зона стаціонарної рекреації)	83,0	0,2
Національні природні парки (господарська зона)	745,0	2,1
Регіональні ландшафтні парки (заповідна зона)	156,0	0,4
Регіональні ландшафтні парки (зона регульованої рекреації)	17,2	-
Регіональні ландшафтні парки (господарська зона)	132,8	0,4
Заповідні лісові урочища	394,0	1,1
Пам'ятки природи	144,3	0,4
Заказники	6029,5	17,0
Ліси наукового призначення, включаючи генетичні резервати	59,0	0,2
Разом за категорією лісу	9296,8	26,1
Рекреаційно-оздоровчі ліси		
Ліси у межах населених пунктів	226,0	0,6
Лісопаркова частина лісів зелених зон	750,0	2,1
Лісогосподарська частина лісів зелених зон	6940,2	19,6
Разом за категорією лісу	7916,2	22,3
Захисні ліси		

Категорії лісів та виконувані ними функції	Площа за даними теперішнього лісовпорядкування	
	га	%
Ліси у смугах відведення залізниць	1477,6	4,1
Ліси у смугах відведення автомобільних доріг	517,9	1,5
Ліси уздовж річок, навколо озер, водоймищ та інших водних об'єктів	772,4	2,2
Байрачні та інші захисні ліси	1848,9	5,2
Разом за категорією лісу	4616,8	13,0
Експлуатаційні ліси		
Експлуатаційні ліси	13726,2	38,6
Всього по лісогосподарському підприємству	35556,0	100,0

Загальна площа Чортківського надлісництва станом на 01.01.2025 року становить 35839,2 га. за рахунок новоприйнятих земель на яких не проведено базове лісовпорядкування, у зв'язку із чим на них не проводиться господарська діяльність, а лише охорона лісу від пожеж та лісопорушень.

3.2 Особливості ландшафту

Згідно лісорослинного районування («Комплексне лісогосподарське районування України і Молдавії», під редакцією С.А.Генсірука, Київ, «Наукова думка», 1981) територія Чортківського надлісництва відноситься до Західноукраїнського лісостепового лісогосподарського округу, лісорослинної зони Лісостепу.

Клімат району розташування надлісництва обумовлений його розташуванням в центральній частині Правобережної України і впливом Подільської височини і характеризується як помірно-континентальний.

Із кліматичних факторів, що негативно впливають на ріст і розвиток лісових насаджень є пізні весняні і ранні осінні заморозки, вітровали і буреломи.

Територія лісгоспу розташована в басейнах рік Дністер, Серет, Збруч.

За ступенем вологості більша частина ґрунтів відноситься до свіжих. На долю лісових ділянок з надмірним зволоженням приходить 0,3% площі, вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок.

Коротка характеристика кліматичних умов, що мають значення для лісового господарства, приведена в таблиці 3.2.1.

3.2.1. Кліматичні показники

Найменування показників	Одиниці вимірювання	Значення	Дата
1. Температура повітря:			
- середньорічна	градус	+7,4 ⁰ С	
- абсолютна максимальна	градус	+38,8 ⁰ С	
- абсолютна мінімальна	градус	-31,6 ⁰ С	
2. Кількість опадів на рік	мм	550	
3. Тривалість вегетаційного періоду	днів	192	
4. Останні заморозки весною	дата		11.05
5. Перші заморозки восени	дата		16.09
6. Середня дата замерзання рік	дата		10.12
7. Середня дата початку паводку	дата		25.03-30.03
8. Сніговий покрив:			
- товщина	см	41	
- час появи	дата		15.12
- час сходження у лісі	дата		12.03
9. Глибина промерзання ґрунту	см	52	
10. Напрямок панівних вітрів за сезонами:			
- зима	румб	ПдС	
- весна	румб	ПдЗ	
- літо	румб	ПнЗ	
- осінь	румб	ПдС	
11. Середня швидкість панівних вітрів за сезонами:			
- зима	м/сек.	4,6	
- весна	м/сек.	4,9	
- літо	м/сек.	4,2	
- осінь	м/сек.	4,4	
12. Відносна вологість повітря			
- зима	%	82	
- весна	%	56	
- літо	%	56	
- осінь	%	65	

Основні типи і види ґрунтів:

- сірі лісові;
- чорноземи;
- дернові.

Ерозійні процеси на території лісгоспу не виявлені.

3.2.2. Характеристика рік та водоймищ

Найменування рік та водоймищ	Куди впадає ріка	Загальна протяжність, км; площа водоймищ, га	Ширина лісових смуг вздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ, м	
			згідно нормативів	фактична
1. Ріки та водоймища, вздовж яких виділена підкатегорія лісів “Лісові ділянки вздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інших водних об’єктів”				
Дністер	Чорне море	1362	1000	1000
Збруч	Дністер	247	400	400
Серет	Дністер	248	400	400
Нічлава	Дністер	82	300	300
Туша	Серет	44	150	150
Циганка	Нічлава	39	150	150

3.3 Економічні аспекти

Район розташування лісгоспу відноситься до числа аграрних районів області з достатньо розвинутою економікою.

Провідною галуззю народного господарства є багатогалузеве сільське господарство.

Переробкою деревини займається сам лісгосп.

Ліси на території районів розташовані відносно рівномірно. Лісистість адміністративних районів, на території яких розташований лісгосп складає 13%

Лісове господарство в економіці району розташування займає значне місце. Основними напрямками його розвитку є збереження, відтворення, використання лісових ресурсів.

Наявні в надлісництві сільськогосподарські угіддя використовуються для власних потреб .

З побічних лісових користувань мають місце збір грибів, ягід суб'єктами підприємницької діяльності за лісовими квитками в обсягах виділеного ліміту, місцевим населенням для особистих потреб.

Мисливська фауна в лісах надлісництва - кабани, козулі, зайці, лисиці.

Полювання має спортивний характер.

Крім задоволення потреб народного господарства в деревині і продукції побічних лісових користувань, лісові насадження мають важливе природоохоронне і рекреаційне значення.

3.4 Диверсифікація діяльності

З метою діяльності Чортківського надлісництва, спрямованою на розширення джерел прибутків, економічного сталого розвитку, покращення екологічної стійкості, над лісництвом розглядається можливість впровадження нових видів діяльності, а саме:

- Розвиток рекреаційної діяльності на території надлісництва шляхом облаштування нових рекреаційних зон, екологічних стежок;

4.Екологічні цінності

4.1 Виявлення та картування

У Чортківському надлісництві наявний список репрезентативних ділянок сформований на основі виявлених ділянок аборигенних екосистем, які взяті під охорону, на яких заборонено проведення будь яких господарських заходів ,окрім спрямованих на підтримання та посилення функцій цих ділянок. В списку репрезентативних ділянок представлені аборигенні екосистеми і ті які могли б існувати у природних умовах у межах території надлісництва. З працівниками Чортківського надлісництва регулярно проводиться навчання щодо збереження в природному стані репрезентативних ділянок, їх моніторинг та повідомлення щодо виявлення негативних природних та антропогенних змін на їх території. З метою дотримання Чортківським надлісництвом Принципу 9 FSC національного стандарту системи ведення лісового господарства для України, а саме підтримання та збагачення особливих цінностей для збереження, визначення особливо цінних для збереження територій, сформовано перелік та опис ОЦЗ та ділянок лісового фонду Чортківського надлісництва на яких вони розташовані. В переліку описані ОЦЗ а саме:

- ОЦЗ 1: Видове різноманіття;
- ОЦЗ 2 : Екосистеми та їх мозаїки ландшафтного рівня;
- ОЦЗ 3 : Екосистеми та оселища ;
- ОЦЗ 4 : Критичні послуги екосистем ;
- ОЦЗ 5 : Потреби громади ;
- ОЦЗ 6 : Культурні цінності,

Чортківським надлісництвом регулярно, згідно програми моніторингу, проводиться моніторинг та оцінка стану ОЦЗТ. Визначення і встановлення ОЦЗТ проводиться за участі зацікавлених сторін.

Репрезентативні ділянки та ОЦЗТ наносяться на картографічні матеріали Чортківського надлісництва, з метою їх визначення місць розташування і обстеження в натурі працівниками надлісництва.

4.2 Режим охорони

Для Чортківського над лісництва основою для дотримання вимог, щодо визначення для збереження рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу у межах території України, її континентального шельфу та виключної (морської) економічної зони, а також узагальнені відомості про сучасний стан цих видів тваринного і рослинного світу та заходи щодо їх збереження і відтворення є Червона книга України, Бернська Конвенція, Боннська конвенція, Зелена книга України.

5.Природоохоронні заходи

5.1 Збереження біорізноманіття

На території Чортківського надлісництва є ряд природних екосистем, які відносяться до територій природно-заповідного фонду, що наведені в таблиці 5.1

Таблиця 5.1

Відомості про об'єкти природно-заповідного фонду

Найменування об'єктів природно-заповідного фонду і підстави для їх виділення	Площа, га	Місцезнаходження	Тип заказника та інших та об'єктів	Коротка характеристика та режим ведення господарської діяльності
Національний природний парк "Дністровський каньйон" Указ Президента України №96/2010 від 03.02.2010 р.	2364,0	Заліщицьке лісництво: кв. 31-35; 74-82; 93 Наддністрянське лісництво: кв. 11; 64 Більче-Золотецьке лісництво: кв. 21; 27; 47; 48 Гермаківське лісництво: кв. 52-54; 80-83; 87; 88; 90-93; 95 Більче-Золотецьке лісництво: кв. 37; 42; 45; 46 Наддністрянське лісництво: кв. 2 (12); 37-42; 56-62	Природний	Збереження і раціональне використання в рекреаційних, просвітницьких, наукових і культурних цілях природного комплексу Середнього Придністров'я
Регіональний ландшафтний парк місцевого значення "Дністровський каньйон" Рішення обласної ради № 191 від 29.11.1990 р.	306,0	Гермаківське лісництво: кв. 55-61	Ландшафтний	Збереження і раціональне використання в рекреаційних, просвітницьких, наукових і культурних цілях природного комплексу Середнього Придністров'я
Заповідне урочище "Васильківці" Рішення обласної ради № 310 від 22.12.1987 р. із змінами №238 від 27.04.2001 р.	394,0	Гусятинське лісництво: кв. 44-55	Заповідні урочища	Унікальні дубові насадження з червонокнижними рослинами
Ботанічний заказник загальнодержавного значення "Яблунівський" Постанова РМУ №617 від 16.12.1982 р.	2103,0	Копичинське лісництво: кв. 1-16; 30-40; 46-56; 63-70; 73; 74	Ботанічний	Лісовий масив, де у багатому за видовим складом трав'яному покриві росте шафран Гейфеля, підсніжник і види, що занесені у Червону книгу України

Найменування об'єктів природно-заповідного фонду і підстави для їх виділення	Площа, га	Місцезнаходження	Тип заказника та інших та об'єктів	Коротка характеристика та режим ведення господарської діяльності
Ландшафтний заказник загальнодержавного значення "Касперівський" Постанова РМУ №198 від 19.04.1977 р.	411,0	Більче-Золотецьке лісництво: кв. 21 (1-5); 27 (1; 3); 47 (1-3); 48 (1-7); Заліщицьке лісництво: кв. 31; 32 (1-4); 33 (1-5; 9); 34; 35 (4; 6; 12-15); 84; 85; Наддністрянське лісництво: кв. 11; 64 (1-9; 28); Більче-Золотецьке лісництво: кв. 37 (1-3; 20); 42; 45 (1-6; 13; 15)	Ландшафтний	Унікальний ландшафт з Касперівським водосховищем і високими скалистими берегами
Ботанічний заказник місцевого значення "Синьків" Рішення обласної ради №360 від 2.07.1977 р.	10,0	Наддністрянське лісництво, кв. 45 (1-4)	Ботанічний	В дубовому 60-ти річному лісі росте шафран Гейфеля – вид, занесений у Червону книгу України
Ботанічний заказник загальнодержавного значення "Обіжівський" Постанова РМУ №500 від 28.10.1974 р.	162,0	Заліщицьке лісництво: кв. 74; кв. 75 (1-8); кв. 76; кв. 77; кв. 78; кв. 79 (1-5; 12-14; 18; 19; 28)	Ботанічний	В глибокому яру і на його схилах серед дубово-грабового лісу збереглися ділянки на скально-степо-вої рослинності
Ботанічний заказник загальнодержавного значення "Каштелянка" Рішення РМУ від 18.03.1994 р.	153,0	Заліщицьке лісництво: кв. 50; 51; 52	Ботанічний	В глибокому яру і на його схилах серед дубово-грабового лісу збереглися ділянки на скально-степо-вої рослинності
Лісовий заказник загальнодержавного значення "Дача Галілея" Постанова РМУ №500 від 26.10.1974 р.	1856,0	Улашківське лісництво: кв. 29-66; 68; 69; 72; 73; Улашківське лісництво: кв. 67; 70; 71; 74	Лісовий	Широколистяний унікальний високопродуктивний масив дубових лісів штучного походження
Лісовий заказник місцевого значення "Резерват клонів дуба звичайного" Рішення обласної ради від 18.03.1994 р.	31,0	Білецьке лісництво: кв. 27 (7-9; 11)	Лісовий	Резерват клонів дуба звичайного
Загальнозоологічний заказник місцевого значення "Звіринець Білецький" Рішення обласної ради №198 від 30.06.1986 р.	309,0	Білецьке лісництво: кв. 62 (5); кв. 63-71	Загальнозоологічний	Допускаються рубки головного користування

Найменування об'єктів природно-заповідного фонду і підстави для їх виділення	Площа, га	Місцезнаходження	Тип заказника та інших та об'єктів	Коротка характеристика та режим ведення господарської діяльності
Загальнозоологічний заказник місцевого значення "Коцюбинчики" Рішення обласної ради №198 від 30.06.1986 р.	345,0	Гусятинське лісництво: кв. 68-74	Загально-зоологічний	Допускаються рубки головного користування
Ландшафтний заказник місцевого значення "Стінка Улашківська" Рішення обласної ради №1291 від 15.12.201 р.	19,5	Улашківське лісництво: кв. 93 (1; 14; 16)	Ландшафтний	Грабові насадження на крутих схилах
Загальнозоологічний заказник місцевого значення "Озерянський" Рішення обласної ради №198 від 30.06.1986 р.	393,0	Улашківське лісництво: кв. 75-84. Колиндянське лісництво: кв. 80	Загально-зоологічний	Допускається проведення рубок головного користування
Ботанічний заказник загальнодержавного значення "Шупарський" Постанова РМУ №2 від 07.01.1987 р.	700,0	Наддністрянське лісництво: кв. 14; 15; 16-28; 29 (1; 2; 11; 17)	Ботанічний	Під наметом дубово-грабового лісу росте шафран Гейфеля – вид, занесений в Червону книгу України
Ботанічний заказник місцевого значення "Сапогівський" Рішення обласної ради №360 від 2.07.1977 р.	28,0	Борщівське лісництво: кв. 64 (4-9); кв. 65 (2-4)	Ботанічний	Під наметом дубово-грабового лісу росте шафран Гейфеля – вид, занесений в Червону книгу України
Ботанічний заказник місцевого значення "Вовковецький" Рішення обласної ради №320 від 19.11.1984 р.	30,8	Борщівське лісництво: кв. 57 (1-5; 12-15)	Ботанічний	Під наметом дубово-грабового лісу росте шафран Гейфеля – вид, занесений в Червону книгу України
Ботанічний заказник місцевого значення урочище "Романського" Рішення обласної ради №360 від 22.07.1977 р.	12,4	Гермаківське лісництво: кв. 9 (11; 14); кв. 14 (21; 23)	Ботанічний	В трав'яному покриві дубово-грабового лісу росте любка двулиста, занесена в Червону книгу України
Ботанічний заказник місцевого значення "Пищатинський" Рішення обласної ради №18.03.1994 р.	18,3	Борщівське лісництво: кв. 31 (1; 2; 4-6)	Ботанічний	В трав'яному покриві дубово-грабового лісу росте любка двулиста, занесена в Червону книгу України

Найменування об'єктів природно-заповідного фонду і підстави для їх виділення	Площа, га	Місцезнаходження	Тип заказника та інших та об'єктів	Коротка характеристика та режим ведення господарської діяльності
Ботанічний заказник місцевого значення "Королівський" Рішення обласної ради №320 від 19.11.1984 р.	11,7	Наддністрянське лісництво: кв. 6 (5-9; 11)	Ботанічний	Серед дубово-ясеневого лісу росте клочка периста, рід-кісна реліктова росли-на
Ботанічний заказник місцевого значення "Циганська ділянка" Рішення обласної ради №1291 від 15.12.2011 р.	12,5	Скала-Подільське лісництво: кв. 72 (15)	Ботанічний	Серед дубово-ясеневого лісу росте клочка периста, рід-кісна реліктова росли-на
Гермаківський дендропарк Постанова РМУ №311 від 22.07.1983 р.	56,0	Гермаківське лісництво: кв. 15 (1-13; 15; 18-20)	Дендропарк	Дендропарк заснований в 1956 році. В ньому нараховується близько 150 видів дерев і кущів
Дендрологічний парк місцевого значення "Дорошівський" Рішення обласної ради №829 від 28.12.1970 р.	3,0	Заліщицьке лісництво: кв. 68 (7)	Дендропарк	Заснований в 1956 році. Нараховує близько 100 видів дерев і кущів
Ботанічна пам'ятка при-роди місцевого значення "Копичинська бучина" Рішення обласної ради №645 від 13.12.1971 р.	1,0	Копичинське лісництво: кв. 40 (5)	Ботанічний	Ділянка 220-річного букового лісу
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Куртина вікових дубів" Рішення обласної ради №189 від 30.08.1990 р.	0,2	Гусятинське лісництво: кв. 58 (36)	Ботанічний	Куртини вікових дубів віком 240 років
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Гусятинські вікові липи" Рішення обласної ради №189 від 30.08.1990 р.	0,04	Гусятинське лісництво: кв. 58 (7)	Ботанічний	Вікові липи віком вище 300 років
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Гусятинська тополя" Рішення обласної ради від 18.03.1994 р.	0,02	Гусятинське лісництво: кв. 58 (10)	Ботанічний	Вікові тополі
Ботанічна пам'ятка при-роди місцевого значення "Сосна Веймутова" Рішення обласної ради №747 від 17.11.1969 р.	0,04	Копичинське лісництво: кв. 45 (11)	Ботанічний	110-річні сосни ростуть в лісі біогрупою
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Дуб "Яблунівський" Рішення обласної ради №695 від 13.12.1971 р.	0,03	Копичинське лісництво: кв. 6 (1)	Ботанічний	Дуб звичайний 400 років

Найменування об'єктів природно-заповідного фонду і підстави для їх виділення	Площа, га	Місцезнаходження	Тип заказника та інших та об'єктів	Коротка характеристика та режим ведення господарської діяльності
Пам'ятка природи місцевого значення, "Дорошівська діброва" Рішення обласної ради №589 від 05.11.1981 р.	18,5	Заліщицьке лісництво: кв. 64 (1)	Ботанічний	Ділянка 125-річного дубового лісу
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Дернівська стінка" Рішення обласної ради №14.03.1977 р.	6,0	Заліщицьке лісництво: кв. 81 (2)	Ботанічний	На кам'янистих розсипах ростестеповий ковила
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Стінка-криве" Рішення обласної ради №645 від 13.12.0971 р.	5,0	Заліщицьке лісництво: кв. 80 (22)	Ботанічний	На кам'янистих розсипах ростестеповий ковила
Геологічна пам'ятка природи місцевого значення "Відслонення п'ятої тераси Дністра" Рішення обласної ради №496 від 26.12.1983 р.	0,1	Заліщицьке лісництво: кв. 80 (25)	Геологічна	Відшарування алювіальних відкладів п'ятої тераси
Ботанічна пам'ятка природи загальнодержавного значення "Глоди" Рішення обласної ради №780 від 14.10.1975 р.	16,0	Наддністрянське лісництво: кв. 56 (24)	Ботанічний	Цінні залишки степової цілини на схилах Дністра
Геологічна пам'ятка природи місцевого значення "Відслонення п'ятої тераси Дністра" Рішення обласної ради №496 від 26.12.1983 р.	0,05	Наддністрянське лісництво: кв. 64 (10)	Геологічна	Відшарування алювіальних відкладів п'ятої тераси
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Зозулинська степова ділянка" Рішення обласної ради №354 від 21.12.1974 р.	1,0	Наддністрянське лісництво: кв. 58 (23)	Ботанічний	Росте сон великий, ясинець білий та інші
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Дуб 4-х стовбурний" Рішення обласної ради №131 від 14.03.1977 р.	0,03	Більче-Золотецьке лісництво: кв. 19 (6)	Ботанічний	Дуб звичайний близько 130 років
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Дуб Довбуша" Рішення обласної ради №131 від 14.03.1977 р.	0,03	Більче-Золотецьке лісництво: кв. 16 (8)	Ботанічний	Дуб близько 400 років
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Колиндянська грабина" Рішення обласної ради №589 від 05.11.1981 р.	9,3	Колиндянське лісництво: кв. 56 (7)	Ботанічний	Ділянка 100-річного грабово-дубового лісу

Найменування об'єктів природно-заповідного фонду і підстави для їх виділення	Площа, га	Місцезнаходження	Тип заказника та інших та об'єктів	Коротка характеристика та режим ведення господарської діяльності
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Улашківські сосни" Рішення обласної ради №1291 від 15.12.2011 р.	5,0	Улашківське лісництво: кв. 96 (6)	Ботанічний	90-річні насадження сосни чорної
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Дуб "Бичківський" Рішення обласної ради №537 від 23.10.1972 р.	0,03	Білецьке лісництво: кв. 7 (10)	Ботанічний	Дуб звичайний віком близько 370 років
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Дуб "Межовий" Рішення обласної ради №637 від 27.12.1976 р.	0,05	Колиндянське лісництво: кв. 51 (10)	Ботанічний	Дуб звичайний віком близько 400 років
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Дуб звичайний" Рішення обласної ради від 18.03.1994 р.	0,01	Улашківське лісництво: кв. 51 (1)	Ботанічний	Дуб звичайний віком близько 350 років
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Дуб звичайний" Рішення обласної ради від 18.03.1994 р.	0,01	Улашківське лісництво: кв. 52 (18)	Ботанічний	Дуб звичайний віком близько 350 років
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Дуб звичайний" Рішення обласної ради від 18.03.1994 р.	0,01	Улашківське лісництво: кв. 53 (1)	Ботанічний	Дуб звичайний віком близько 350 років
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Дуб звичайний" Рішення обласної ради від 18.03.1994 р.	0,01	Улашківське лісництво: кв. 56 (4)	Ботанічний	Дуб звичайний віком близько 350 років
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Дуб звичайний" Рішення обласної ради від 18.03.1994 р.	0,06	Улашківське лісництво: кв. 59 (1)	Ботанічний	Дуб звичайний віком близько 350 років
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Дуб звичайний" Рішення обласної ради від 18.03.1994 р.	0,01	Улашківське лісництво: кв. 63 (2)	Ботанічний	Дуб звичайний віком близько 350 років
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Дуб звичайний" Рішення обласної ради від	0,02	Улашківське лісництво: кв. 69 (6)	Ботанічний	Дуб звичайний віком близько 350 років

Найменування об'єктів природно-заповідного фонду і підстави для їх виділення	Площа, га	Місцезнаходження	Тип заказника та інших та об'єктів	Коротка характеристика та режим ведення господарської діяльності
18.03.1994 р.				
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення урочище "Кривиця" Рішення обласної ради від 18.03.1994 р.	5,0	Борщівське лісництво: кв. 76 (3)	Ботанічний	Акацієве насадження на стрімкому схилі
Ботанічна пам'ятка природи загальнодержавного значення "Подільська бучина в Іванкові" Рішення РМУ №780 від 14.10.1975 р.	20,0	Скала-Подільське лісництво: кв. 93 (6); 94 (8; 9); 97 (6); 98 (1)	Ботанічний	Унікальний залишок природного букового лісу високої продуктивності
Геологічна пам'ятка природи загальнодержавного значення "Печера оптимістична" Рішення РМУ №611 від 02.08.1971 р.	3,0	Наддністрянське лісництво: кв. 2 (12)	Геологічний	Печера в гіпсах
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Скала-Подільська діброва" Рішення обласної ради №589 від 05.11.1981 р.	12,9	Скала-Подільське лісництво: кв. 74 (6; 10)	Ботанічний	Ділянка 110-річного дубового лісу
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Куртина дуба червоного" Рішення обласної ради №734 від 17.10.1967 р.	0,2	Скала-Подільське лісництво: кв. 74 (4)	Ботанічний	Куртина 110-річного червоного дуба
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Гермаківська бучина" Рішення обласної ради №589 від 05.11.1981 р.	1,1	Гермаківське лісництво: кв. 2 (2)	Ботанічний	Залишки букового лісу віком 130 років
Геологічна пам'ятка природи місцевого значення "Мушкатівська бучина" Рішення обласної ради №589 від 05.11.1981 р.	7,3	Борщівське лісництво: кв. 7 (3)	Ботанічний	Ділянка 130-річного букового лісу
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Гермаківські липи" Рішення обласної ради №131 від 14.03.1977 р.	0,1	Гермаківське лісництво, кв. 11 (5)	Ботанічний	Унікальна біогрупа лип із 16 дерев 130-річного віку
Геологічна пам'ятка природи місцевого значення "Печера двох озер" Рішення обласної ради №645 від 13.12.1971 р.	0,1	Гермаківське лісництво: кв. 18 (20)	Геологічний	Печера в гіпсах протяжністю 54 км

Найменування об'єктів природно-заповідного фонду і підстави для їх виділення	Площа, га	Місцезнаходження	Тип заказника та інших та об'єктів	Коротка характеристика та режим ведення господарської діяльності
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Горіх чорний №1" Рішення обласної ради №131 від 14.03.1977 р.	2,1	Гермаківське лісництво: кв. 67 (3)	Ботанічний	60-річне насадження горіха чорного
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Горіх чорний №2" Рішення обласної ради від 18.03.1994 р.	0,9	Гермаківське лісництво: кв. 65 (5)	Ботанічний	60-річне насадження горіха чорного
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Сапогівські буки" Рішення обласної ради №645 від 13.12.1971 р.	2,8	Борщівське лісництво: кв. 65 (26)	Ботанічний	Буки віком 150-170 років
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Шупарська бучина №1" Рішення обласної ради №589 від 05.11.1981 р.	8,0	Наддністрянське лісництво, кв. 22 (2)	Ботанічний	Ділянка 100-річного букового лісу
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Шупарська бучина №2" Рішення обласної ради №131 від 14.03.1977 р. із ____ №187 від 21.03.2000 р.	19,0	Наддністрянське лісництво: кв. 18 (12)	Ботанічний	Ділянка 100-річного букового лісу
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Еталон модриново-ясеневе насадження з домішками сосни і дуба звичайного"	3,7	Улашківське лісництво: кв. 70 (1)	Ботанічний	Модриново-ясеневе насадження високої продуктивності
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Горіх чорний №3" Рішення обласної ради від 18.03.1994 р.	1,5	Гермаківське лісництво: кв. 80 (18)	Ботанічний	60-річні насадження горіха чорного
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Горіх чорний №4" Рішення обласної ради від 18.03.1994 р.	2,5	Гермаківське лісництво: кв. 83 (8)	Ботанічний	60-річні насадження горіха чорного
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Горіх чорний №5" Рішення обласної ради №637 від 26.12.1972 р.	0,2	Гермаківське лісництво: кв. 81 (5)	Ботанічний	60-річні насадження горіха чорного
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Шупарський феномен"	0,5	Наддністрянське лісництво: кв. 15 (6)	Ботанічний	Місцезростання кремнини гігантської і вікових дубів

Найменування об'єктів природно-заповідного фонду і підстави для їх виділення	Площа, га	Місцезнаходження	Тип заказника та інших та об'єктів	Коротка характеристика та режим ведення господарської діяльності
Рішення обласної ради №554 від 21.12.1974 р.				
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення “Звенигородська степова ділянка” Рішення обласної ради №637 від 26.12.1972 р.	3,0	Гермаківське лісництво: кв. 82 (10); кв. 83 (1)	Ботанічний	Ростуть рідкісні види наскальної степо-вої рослинності
Геологічна пам'ятка природи місцевого значення “Мельнице-Подільська стінка” Рішення обласної ради №537 від 23.10.1972 р.	5,0	Гермаківське лісництво: кв. 60 (29)	Геологічний	Відшарування алювіальних відкладів
Геологічна пам'ятка природи місцевого значення “Олексинська ділянка” Рішення обласної ради №637 від 26.12.1973 р.	1,0	Більче-Золотецьке лісництво: кв. 6 (7)	Геологічний	Відшарування алювіальних відкладів
Геологічна пам'ятка природи місцевого значення “Печера Славка” Рішення обласної ради №90 від 25.04.1996 р.	0,8	Гермаківське лісництво: кв. 16 (11)	Геологічний	Печера в гіпсах
Зоологічна пам'ятка природи місцевого значення “Скала-Подільська колонія чапель” Рішення обласної ради №645 від 13.12.1971 р.	10,5	Скала-Подільське лісництво: кв. 85 (1; 5)	Зоологічний	Серед дубових насаджень постійно гніздяться колонії сірих чапель
Геологічна пам'ятка природи місцевого значення “Силурійські відклади в Окопах” Рішення обласної ради №131 від 14.03.1977 р.	1,0	Гермаківське лісництво кв. 88 (12)	Геологічний	Силурійські відклади
Геологічна пам'ятка природи місцевого значення “Силурійські відклади в Дністровому” Рішення обласної ради №645 від 13.12.1971 р.	1,0	Гермаківське лісництво: кв. 80 (29)	Геологічний	Силурійські відклади
Геологічна пам'ятка природи місцевого значення “Худиківські відслонення нижньокрейдових відкладів” Рішення обласної ради №870 від 20.12.1968 р.	2,0	Гермаківське лісництво: кв. 53 (19)	Геологічний	Унікальні відшарування гірських порід
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення “Тулин” Рішення обласної ради №1291 від 15.12.2011 р.	6,8	Скала-Подільське лісництво: кв. 10 (12; 24)	Ботанічний	В трав'яному покритті – Червонокнижні рослини

Найменування об'єктів природно-заповідного фонду і підстави для їх виділення	Площа, га	Місцезнаходження	Тип заказника та інших та об'єктів	Коротка характеристика та режим ведення господарської діяльності
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення “Скала-Подільський ясен” Рішення обласної ради №554 від 21.12.1974 р.	0,02	Скала-Подільське лісництво: кв. 55 (4)	Ботанічний	Ясен звичайний віком близько 150 років
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення “Бук - одинак” Рішення обласної ради №645 від 13.12.1971 р.	0,02	Борщівське лісництво: кв. 50 (2)	Ботанічний	Бук лісовий віком близько 150 років
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення “Дуб діброви” Рішення обласної ради №554 від 21.12.1974 р.	0,03	Більче-Золотецьке лісництво: кв. 38 (2)	Ботанічний	Дуб звичайний віком близько 300 років
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення “Дуб “Скала-Подільський” Рішення обласної ради №645 від 13.12.1971 р.	0,02	Скала-Подільське лісництво, кв. 70 (4)	Ботанічний	Дуб звичайний віком близько 300 років
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення “Дуб “Вигодський” Рішення обласної ради №747 від 17.11. 1969 р.	0,02	Гермаківське лісництво: кв. 86 (4)	Ботанічний	Дуб звичайний віком близько 200 років
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення “Дуб “Розсохський” Рішення обласної ради №189 від 30.08.1990 Р.	0,02	Гермаківське лісництво: кв. 27 (2)	Ботанічний	Дуб звичайний віком близько 200 років
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення “Горіх чорний” Рішення обласної ради №131 від 14.03.1977 р.	0,05	Гермаківське лісництво: кв. 13 (5)	Ботанічний	5-ть горіхів чорних віком 110 років
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення “Дуб звичайний” Рішення обласної ради від 18.03.1994 р.	0,01	Скала-Подільське лісництво: кв. 74 (6)	Ботанічний	Дуб звичайний віком близько 300 років
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення “Дуб звичайний” Рішення обласної ради від	0,01	Скала-Подільське лісництво: кв. 74 (10)	Ботанічний	Дуб звичайний віком близько 300 років

Найменування об'єктів природно-заповідного фонду і підстави для їх виділення	Площа, га	Місцезнаходження	Тип заказника та інших та об'єктів	Коротка характеристика та режим ведення господарської діяльності
18.03.1994 р.				
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Модрина європейська" Рішення обласної ради від 18.03.1994 р.	0,06	Улашківське лісництво: кв. 70 (1)	Ботанічний	Високопродуктивне, високопродуктивне насадження модрини європейської віком 100 років
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Дуб "Констанційський" Рішення обласної ради №554 від 21.12.1974 р.	0,02	Улашківське лісництво: кв. 83 (10)	Ботанічний	Дуб звичайний віком близько 450 років
Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Дуби-брати трьохстов-бурні" Рішення обласної ради №131 від 14.03.1977 р.	0,06	Гермаківське лісництво: кв. 57 (5)	Ботанічний	Три дуба звичайних до 170 років

Охорона та збереження, господарські заходи на території об'єктів ПЗФ здійснюється на основі природоохоронних зобов'язань.

Вся господарська діяльність Чортківського надлісництва спрямована на збереження природного складу лісів, що враховується під час проведення рубок формування та оздоровлення лісів, рубок головного користування, планування лісовідновлювальних робіт (використання посадкового матеріалу аборигенних лісоутворюючих порід, сприяння природному відновленню). При проведенні запланованих робіт із лісозаготівлі на рубках головного та проміжного користування звертається увага на залишення порубкових залишків та неліквідної деревини для перегнивання, залишення на суцільних зрубках окремих дерев або їх груп для збільшення біорізноманіття.

5.2 Охорона раритетних видів

Заходи із збереження рідкісних видів та тих, що перебувають під загрозою проводяться у відповідності до :

- охоронних зобов'язань по ПЗФ;
- наказу «Про визначення ознак особливих цінностей для збереження (ОЦЗ), їх визначення , охорону і моніторинг на території господарювання Чортківського надлісництва ;
- наказу «Про виявлення рідкісних видів, їх охорону і моніторинг по Чортківському надлісництву ;
- наказу «Про особливості відведення лісосік, та дотримання вимог лісової сертифікації за схемою FSC- стандарту при проведенні рубок, згідно FSC національного стандарту системи ведення лісового господарства для України» ;
- програми затвердження ознак особливо цінних для збереження територій ОЦЗ

на території Чортківського надлісництва, їх визначення, охорону та регулярний моніторинг;

- програми навчання працівників Чортківського надлісництва, підрядників, а також інформування зацікавлених сторін щодо запобігання збору, полювання чи відлову рідкісних та тих, що перебувають під загрозою, видів на території лісового фонду Чортківського надлісництва.

В межах ділянок ОЗЛД обмежене господарювання згідно законодавства. При відводах і таксації лісосік головного користування та рубок поліпшення якісного складу лісів, обов'язковим є проведення обстеження даних площ на факт виявлення рідкісних видів.

При виявленні, виділяються ключові біотопи і об'єкти біорізноманіття, згідно переліку ключових біотопів та об'єктів біорізноманіття та їх опису. Проводиться картування місць зростання та розташування популяцій рідкісних та зникаючих видів флори і фауни, для забезпечення їх збереження під час здійснення господарської діяльності.

При лісозаготівлях враховуються календарні строки проведення заходів (режиму тиші) та безпечні для довкілля технологічні процеси. Здійснюється контроль лісничих за дотриманням працівниками природоохоронних вимог під час виконання лісгосподарських робіт. Проводяться рейди лісовою охороною.

Проводиться інформування громадськості та зацікавлених осіб про наявність рідкісних видів та видів, що перебувають під загрозою, оселищ, встановлених режимів охорони.

Залучення зацікавлених сторін та науковців до виявлення рідкісних та зникаючих видів рослин і тварин.

«План виявлення і взяття під охорону рідкісних і зникаючих видів рослин і тварин»

№	Назва заходу щодо виявлення та взяття під охорону рідкісних і зникаючих видів	Заходи щодо охорони рідкісних і зникаючих видів	Хто проводить
1	Створення об'єктів природно-заповідного фонду (ПЗФ) в місцях зростання, або мешкання рідкісних та зникаючих видів рослин і тварин, значимих на регіональному рівні	Охорона держлісфонду, Рубки не проводяться	Спеціаліст и надлісництва та філії, зацікавлені сторони
2	Проведення обстеження лісових ділянок під час відводів і таксації лісосік рубок головного користування та рубок формування і оздоровлення лісів	Збереження ключових біотопів і об'єктів біорізноманіття.	Спеціаліст и надлісництва та філії, лісничі, зацікавлені сторони.

3	Картування місць зростання, або мешкання рідкісних та зникаючих видів рослин і тварин, для забезпечення їх збереження під час здійснення господарської діяльності.	На картах-схемах лісгоспу (лісництва) наносяться розташування рідкісних та зникаючих видів та біотопів	Спеціаліст и надлісництва, лісничі.
4	Залучення зацікавлених сторін та науковців до виявлення рідкісних та зникаючих видів флори і фауни та встановлення їх режиму охорони.		Начальник надлісництва та його помічник, інженерно-технічні працівники філії

На території лісонасаджень надлісництва виявлені рідкісні і зникаючі види флори і фауни, які охороняються згідно законодавства і висновку з оцінки впливу на довкілля у межах місць їх поширення.

Рідкісні та раритетні види флори та фауни на території лісового фонду Чортківського надлісництва філії «Подільський лісовий офіс»

Шафран Гейфеля *Crocus heuffelianus*

Підсніжник звичайний *Galanthus nivalis*

Горицвіт весняний *Adonis vernalis* L

Сон лучний *Pulsatilla pratensis*

Волошки Маршалла *Psephellus marschallianus*

Цибуля ведмежа *Allium ursinum*

Лілія лісова *Lilium martagon*

Любка дволиста *Platanthera bifolia* (L.)

Гніздівка звичайна *Neottia avis*

Проліска дволиста *Scilla bifolia*

Цибуля гірська *Allium altaicum*

Первоцвіт дрібний *Primula minima*

Горицвіт весняний *Adonis vernalis* L.

Зіновать подільська *Chamaecytisus podolicus*

Ясеновець білий *Dictamnus albus*

Ковила волосиста *Stipa capillata*

Конвалія звичайна *Convallaria majalis*

Моніторинг дослідження щодо впливу на види та оселища об'єктів занесених в список, що охороняються Конвенцією про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі здійснюється шляхом щоквартального обстеження територій провадження планової діяльності, під час яких ідентифікуються рідкісні види тварин і рослин та оселищ і місця зростання та перебування видів тварин та рослин занесених до Червоної книги України. Основний період ідентифікації місцезростань рідкісних рослин – період активної вегетації.

Охорона видів, занесених до даного переліку, забезпечується шляхом таких заходів як:

- встановлення особливого правового статусу, заборона, або обмеження їх використання;
- врахування вимог щодо їх охорони під час розробки нормативних актів місцевого рівня;
- системна робота щодо виявлення місць їх розташування, проведення постійного спостереження за станом популяції, створення на територіях де вони зростають системи заповідних та інших об'єктів, що особливо охороняються;
- урахування спеціальних вимог щодо охорони під час ведення господарської діяльності, вирішення питань відведення земельних ділянок, розробки проектної та проектно-планувальної документації, екологічної експертизи.

5.3 Водоохоронні заходи

За ступенем вологості більша частина ґрунтів відноситься до свіжих. На долю лісових ділянок з надмірним зволоженням приходить 0,3% площі, вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок. Болота займають площу 63,9 га. Характеристика рік та водойм, розташованих на території Чортківського надлісництва, наведено в таблиці 3.2.2.

При проведенні робіт на лісосіках негативний вплив на водні об'єкти, а саме забруднення, засмічення та виснаження водних ресурсів або погіршення якості вод, порушення гідродинамічного режиму поверхневих та підземних вод, вплив на гідрологічний та гідрохімічний стани поверхневих водойм не передбачається.

З метою не допущення забруднення, замулення та виснаження водних об'єктів, а також збереження ареалів рослинного та тваринного світу на територіях, прилеглих до цих водних об'єктів, установлені водоохоронні зони та прибережні особливо захисні ділянки, на території яких проведення рубок головного користування забороняється.

Суттєвого впливу на водні об'єкти під час провадження планової діяльності не передбачається, так як у лісових ділянках виділені смуги лісів уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ, інших водних об'єктів з категорії експлуатаційних лісів за нормативами згідно з постановою «Про затвердження Порядку поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок» (постанова КМУ від 16.05.2007 №733) та віднесено до категорії захисних лісів.

Водопостачання працівників зайнятих на виконанні лісогосподарських робіт, здійснюється привізною водою питної якості, що підвозиться господарським транспортом від джерела централізованого постачання.

Працівниками лісової охорони здійснюється постійний моніторинг насаджень у водоохоронних зонах, за їх повідомленнями проводиться ряд заходів щодо збереження і посилення водоохоронних функцій насаджень.

5.4 Грунтозахисні заходи

При проведенні господарської діяльності на території Чортківського надлісництва на лісову підстилку та поверхню ґрунтів можливий вплив у вигляді механічного порушення ґрунту технікою, яка буде використовуватись під час лісозаготівлі. Станом на сьогодні не виявлено явних пошкоджень ґрунтового покриву та проявів де градаційних процесів під впливом водної, вітрової ерозій або обумовлених проведенням лісогосподарських робіт. Суттєвих пошкоджень ґрунтового покриву, в процесі лісогосподарської діяльності, в межах обстежуваних спеціалістами при проведенні після проектного моніторингу звіту з ОВД, не виявлено. З метою збереження ґрунтів, їх водно-фізичних властивостей, запобігання ерозійним процесам під час лісозаготівлі використовуються машини та механізми, що забезпечують мінімальне пошкодження ґрунтів.

У процесі реалізації планової діяльності на локальній території відбуваються незначні фізичні впливи на геологічне середовище.

Відповідно до звітів з після проектного моніторингу, проявів розвитку водної чи вітрової ерозії на підставі проведених обстежень не виявлено. Рівнинний рельєф, лісова підстилка та наявність розвинутої підлісної рослинності захищають поверхню ґрунту від проявів водної ерозії, практично виключають прояви ерозійних процесів.

5.5 Оцінка впливу на довкілля (ОВД)

Дотримуючись процедури проведення оцінки впливу на довкілля Чортківське надлісництво отримало відповідні висновки з оцінки впливу на довкілля по Чортківській філії лісового господарства. Відповідно до отриманих висновків з оцінки впливу на довкілля для планової діяльності встановлюються умови використання територій та природних ресурсів під час провадження планової діяльності, розроблено план післяпроектного моніторингу.

Оцінка впливу на навколишнє природне середовище (ОВНС) проводиться з урахуванням обсягів інтенсивності лісогосподарських заходів, а також унікальності задіяних ресурсів.

ОВНС проводиться до початку будь яких заходів і складається з виявлення, аналізу, обліку прямих, побічних та інших наслідків на навколишнє середовище. Оцінка сприяє прийняттю екологічного і соціального управлінського рішення, щодо реалізації запланованої діяльності з урахуванням екологічних наслідків і громадської думки, а

також дає можливість розробити заходи по зменшенню впливу на довкілля.

6.План господарських заходів

6.1 Розрахункова лісосіка

Щорічний обсяг заготівлі від рубок головного користування Чортківського надлісництва регулюється встановленою розрахунковою лісосікою, попередньо затвердженою для філії Чортківське лісове господарство на 2014-2023 роки. Зведена розрахункова лісосіка для Чортківського надлісництва наведена в таблиці 6.1

Таблиця 6.1

Розрахункова лісосіка на 2014-2023 роки

(ліквідна деревина, тис.куб.м.)

Категорія лісів	Усього	У тому числі по господарствах										
		Хвойне			Твердолистяне				М'яколистяне			
		усього	соснова	ялина	усього	дубова	ясеня	грабові	усього	березова	осикові	чорновільхова
1	0,27				0,27			0,27				
2	7,8				7,8	0,92	0,37	6,51				
3	3,47				3,47	0,22	0,8	2,45				
4	23,67	0,73		0,29	22,94	13,56	1,23	8,15				
Разом	35,21	0,73		0,29	34,48	14,7	2,4	17,38				

Чортківським надлісництвом дотримуються обсяги лісокористування встановлені затвердженими матеріалами лісовпорядкування. Контроль дотримання використання лісових ресурсів від рубок головного користування здійснюється Південно-західним міжрегіональним Управлінням лісового та мисливського господарства при виписці лісорубних квитків, фахівцями та спеціалістами філії «Подільський лісовий офіс» при формуванні і перевірці звітності, начальником Чортківського надлісництва при здійсненні та плануванні господарської діяльності надлісництва.

6.2 План рубок формування і оздоровлення лісів та інших рубок

В процесі своєї господарської діяльності, щодо проведення рубок формування та оздоровлення лісів і інших рубок, Чортківське надлісництво керується щорічними обсягами, які є обґрунтованими і запроектованими матеріалами базового лісовпорядкування.

Види рубок	Запас, що вирубується			
	Площа, га	Запаса загальний, тис. кбм	Запас ліквідний, тис. кбм	
Освітлення	192,8	0,44		
Прочищення	200,7	1,35	0,06	
Проріджування	167,1	2,73	2,42	0,12
Прохідні рубки	426,2	20,23	18,16	1,8
Разом рубок догляду	986,82	24,75	20,64	1,92
Суцільні санітарні рубки				
Вибіркові санітарні рубки				

Інші рубки формування і оздоровлення лісів				
Лісовідновні рубки				
Разом рубок формування і оздоровлення лісів				
Усього по лісгоспу:				

Технологічні карти на розробку лісосік всіх видів рубок складаються відповідно Додатку 2 до Мінімальних вимог щодо безпеки та здоров'я на роботі працівників лісового господарства та під час виконання робіт із зеленими насадженнями (пункт 8 глави 1 розділу X) (НПАОП 02.0-7.01-23), де в розділі (VIII. Природоохоронні вимоги) вказуються заходи з мінімізації впливу на довкілля при рубках.

Часові рамки проведення рубок встановлюються лісорубним квитком.

Ділянки головного користування, поточного року, наносяться на картографічні матеріали (Планшети).

6.3 Лісовідновлення та лісорозведення

Запроектовані обсяги з відтворення лісів

Породи, запроектовані для відновлення	Категорії лісових ділянок						
	рідко-лісся	згари-ща, загиб-ліна-сад-ження	зруби	разом	лісосіки ревізійного періоду		
					головного користування	інших суцільних рубок	
1. Лісові культури							
Дуб звичайний	5,4		167,3	221,3	1339,2	219,0	1779,5
2. Природне поновлення							
Дуб звичайний			22,5	22,5			22,5
Вільха чорна			0,4	0,4			0,4

Чортківське надлісництво планує у 2026 році провести заготівлю насіння таких основних лісоутворюючих деревних порід, як дуб звичайний – 5000 кг.. Заготівля лісового насіння буде частково проводитись на об'єктах постійної лісонасінневої бази Чортківського надлісництва.

Характеристика постійної лісонасінної бази

Порода, походження	№ плюсових дерев за реєстром ----- № по лісгоспу	Місцезнаходження (лісництво, квартал, таксац. ділянка)	Площа насін- ноїді- лянки, план- таціїпл ю- совихх асад- жень, га	Таксаційна характеристика					Рік за- кла- дан ня	Спо- сібзакл а- дання
				склад	вік	Н ---- Д	пов- нота ----- запас на 1 га, м³	бонітет ----- тип лі- су		
1. Плюсіві дерева										
Модрина європейська	<u>5</u> 1	Улашківське 70 (1)			101	<u>40</u> 44		<u>1В</u> Д ₃ ГБД		
Модрина європейська	<u>6</u> 2	Улашківське 70 (1)			101	<u>40</u> 44		<u>1В</u> Д ₃ ГБД		
Модрина європейська	<u>7</u> 5	Улашківське 70 (1)			101	<u>40</u> 44		<u>1В</u> Д ₃ ГБД		
Модрина європейська	<u>8</u> 6	Улашківське 70 (1)			101	<u>40</u> 44		<u>1В</u> Д ₃ ГБД		
Модрина європейська	<u>9</u> 7	Улашківське 70 (1)			101	<u>40</u> 44		<u>1В</u> Д ₃ ГБД		
Модрина європейська	<u>10</u> 8	Улашківське 70 (1)			101	<u>40</u> 44		<u>1В</u> Д ₃ ГБД		
Дуб звичайний	<u>22</u> 3	Улашківське 59 (1)			121	<u>28</u> 38		<u>2</u> Д ₃ ГБД		
Дуб звичайний	<u>24</u> 19	Улашківське 59 (3)			134	<u>27</u> 44		<u>2</u> Д ₃ ГБД		
Дуб звичайний	<u>1</u> 16	Улашківське 52 (18)			162	<u>27</u> 60		<u>2</u> Д ₂ ГБД		
Дуб звичайний	<u>2</u> 17	Улашківське 51 (1)			121	<u>28</u> 48		<u>2</u> Д ₃ ГБД		
Дуб звичайний	<u>3</u> 18	Улашківське 69 (5)			110	<u>29</u> 42		<u>1</u> Д ₃ ГБД		
Дуб звичайний	<u>4</u> 19	Улашківське 65 (8)			131	<u>29</u> 48		<u>2</u> Д ₂ ГБД		
Дуб звичайний	<u>5</u> 20	Улашківське 56 (4)			96	<u>28</u> 32		<u>1</u> Д ₃ ГБД		
Дуб звичайний	<u>6</u> 21	Улашківське 59 (3)			131	<u>27</u> 44		<u>2</u> Д ₃ ГБД		
Дуб звичайний	<u>7</u> 22	Улашківське 59 (1)			121	<u>28</u> 38		<u>2</u> Д ₃ ГБД		
Дуб звичайний	<u>8</u> 23	Улашківське 56 (4)			96	<u>28</u> 32		<u>1</u> Д ₃ ГБД		
Дуб звичайний	<u>9</u> 24	Улашківське 63 (2)			131	<u>29</u> 44		<u>2</u> Д ₃ ГБД		
Дуб звичайний	<u>10</u> 25	Улашківське 53 (1)			120	<u>29</u> 38		<u>2</u> Д ₃ ГБД		
Дуб звичайний	<u>11</u> 26	Скала-Подільське 74 (6)			101	<u>26</u> 30		<u>2</u> Д		

Порода, походження	№ плю- сових дерев за реєстром ----- № по лісгоспу	Місцезнаходження (лісництво, квартал, таксац. ділянка)	Площа насін- ноїді- лянки, план- таціїпл ю- совихх асад- жень, га	Таксаційна характеристика					Рік за- кла- дан- ня	Спо- сібзакл а- дання
				склад	вік	Н ---- Д	пов- нота ----- запас на 1 га, м³	бонітет ----- тип лі- су		
2. Постійні лісонасінні ділянки										
Дуб звичайний		Скала-Подільське 74(6)	11,4	8Дз1Яз 1Гз		<u>26</u> 36	<u>0,7</u> 310	<u>2</u> Д ₂ ГД		
Дуб звичайний		Скала-Подільське 74 (10)	1,5	8Дз1Яз 1Гз		<u>26</u> 34	<u>0,7</u> 310	<u>2</u> Д ₂ ГД		
Дуб звичайний		Улашківське 59 (1)	10,0	10Дз		<u>28</u> 38	<u>0,6</u> 320	<u>2</u> Д ₃ ГБД		
Дуб звичайний		Улашківське 47 (1)	20,0	10Дз		<u>30</u> 44	<u>0,55</u> 310	<u>2</u> Д ₃ ГБД		
Дуб звичайний		Улашківське 69 (5)	15,0	9Дз1Гз		<u>29</u> 42	<u>0,65</u> 330	<u>1</u> Д ₃ ГБД		
Дуб звичайний		Улашківське 51 (1)	18,8	9Дз1Гз		<u>28</u> 48	<u>0,60</u> 310	<u>2</u> Д ₃ ГБД		
Дуб звичайний		Улашківське 73 (1)	17,5	10Дз		<u>30</u> 38	<u>0,65</u> 390	<u>1</u> Д ₃ ГБД		
Дуб звичайний		Заліщицьке 66 (1)	20,0	10Дз		<u>25</u> 34	<u>0,65</u> 280	<u>2</u> Д ₃ ГД		
Бук лісовий		Гермаківське 72 (3)	4,4	8Бкл2Гз		<u>27</u> 44	<u>0,60</u> 320	<u>1</u> Д ₂ ГБД		
Бук лісовий		Гермаківське 72 (10)	4,0	8Бкл2Гз		<u>27</u> 46	<u>0,65</u> 320	<u>1</u> Д ₂ ГБД		
Сосна чорна		Гермаківське 79 (19)	1,5	10Сав		<u>20</u> 22	<u>0,65</u> 270	<u>1</u> Д ₂ ГБД		
Сосна чорна		Гермаківське 79 (20)	0,3	10Сав		<u>20</u> 20	<u>0,70</u> 300	<u>1</u> Д ₂ ГБД		
Сосна чорна		Гермаківське 79 (21)	0,3	8Сав 2Акб		<u>21</u> 22	<u>0,70</u> 230	<u>1</u> Д ₂ ГБД		
Дугласія		Гермаківське 8 (7)	1,6	10Дгл		<u>24</u> 40	<u>0,60</u> 370	<u>4</u> Д ₂ ГБД		
Горіх чорний		Гермаківське 67 (3)	2,1	10Гхч		<u>23</u> 28	<u>0,70</u> 290	<u>1А</u> Д ₃ ГБД		
Горіх чорний		Гермаківське 67 (14)	0,3	10Гхч		<u>23</u> 30	<u>0,70</u> 270	<u>1А</u> Д ₃ ГБД		
Горіх чорний		Гермаківське 67 (6)	0,4	10Гхч		<u>23</u> 28	<u>0,70</u> 280	<u>1А</u> Д ₃ ГБД		
Горіх чорний		Гермаківське 80 (18)	1,5	10Гхч		<u>22</u> 28	<u>0,70</u> 250	<u>1А</u> Д ₃ ГД		
Горіх чорний		Гермаківське 83 (10)	1,9	10Гхч		<u>17</u> 20	<u>0,70</u> 170	<u>1Б</u> Д ₂ ГД		
Разом:			1							

Порода, походження	№ плю- сових дерев за реєстром ----- № по лісгоспу	Місцезнаходження (лісництво, квартал, таксац. ділянка)	Площа насін- ноїді- лянки, план- таціїпл ю- совихх асад- жень, га	Таксаційна характеристика					Рік за- кла- дан- ня	Спо- сібзакл а- дання
				склад	вік	Н ---- Д	пов- нота ---- запас на 1 га, м ³	бонітет ----- тип лі- су		
Бук лісовий		Копичинське 40 (5)	1,0	10Бкл	226	$\frac{30}{80}$	$\frac{0,30}{170}$	$\frac{2}{D_3ГБД}$		
Бук лісовий		Скала-Подільське 94 (8)	3,5	10Бкл	131	$\frac{34}{48}$	$\frac{0,75}{500}$	$\frac{1A}{D_2ГБД}$		
Бук лісовий		Борщівське 7 (3)	7,3	7Бкл3Гз	101	$\frac{29}{56}$	$\frac{0,80}{415}$	$\frac{1}{D_2ГБД}$		
Бук лісовий		Наддністрянське 18 (12)	19,0	6Бкл3Гз 1Дз	96	$\frac{31}{44}$	$\frac{0,70}{400}$	$\frac{1A}{D_2ГБД}$		
Бук лісовий		Наддністрянське 22 (2)	8,0	4Бкл5Гз 1Дз	96	$\frac{32}{48}$	$\frac{0,70}{400}$	$\frac{1A}{D_2ГБД}$		
Разом:			58,7							

Загальні річні обсяги вирощування посадкового матеріалу по Чортківському надлісництву становлять близько 400 тис. шт. стандартного посадкового матеріалу.

Основною технологією підготовки ґрунту під посадку лісових культур є використання плуга ПКЛ – 70 та його модифікацій, а саме нарізання плужних борозен глибиною 10-15 см.

Основними деревними породами при проведенні штучного лісовідновлення є дуб звичайний, модрина європейська. Завдяки широкому діапазону типів лісорослинних умов, у створених лісових культурах спостерігається природне поновлення другорядних деревних порід, таких як клен гостролистий, липа, берест, граб звичайний, ясен звичайний, береза повисла, осика, вільха чорна, що в подальшому призводить до формування мішаних складних деревостанів. Планування доглядів за лісовими культурами відбувається з врахуванням їх необхідності по стану самих культур, а також з врахуванням температурного і водного режиму спричиненого сонячною активністю в лісній період.

6.4 Охорона лісів від пожеж

В Чортківському надлісництві щорічно затверджується план протипожежних заходів, спрямований на попередження виникнення лісових пожеж, а саме: створення мінералізованих смуг, догляд за мінералізованими смугами, перекриття лісових доріг, встановлення наглядної агітації.

На території Чортківського надлісництва функціонує ряд пунктів накопичення протипожежного інвентарю, які обладнані і забезпечені засобами пожежогасіння згідно затверджених норм. Навчання персоналу з пожежної безпеки, який допускається до гасіння лісових пожеж, відбувається в спеціалізованих навчальних центрах із теоретичними і практичними навчаннями, та здачею екзаменів, за курсом «Лісовий пожежний» та «Керівник гасіння лісової пожежі».

6.5 Захист лісу від шкідників і хвороб

Працівниками лісової охорони здійснюється постійний моніторинг насаджень щодо їх санітарного стану. В разі виявлення лісовою охороною фактів негативних змін в лісових насадженнях спричинених рядом природно-кліматичних факторів, поширення хвороб та шкідників, сигналізується в надлісництво повідомленням про погіршення санітарного стану господарської одиниці (виділу), з вказанням конкретних причин. На основі повідомлень, проводиться лісопатологічне обстеження із залученням спеціалістів лісозахисних підприємств, міжрегіонального управління, де вказується перелік заходів які необхідно провести з метою покращення санітарного стану лісів та строки їх виконання.

За останні роки Чортківське надлісництво не проводило заходів із застосуванням засобів захисту, а лише біологічні методи боротьби (розвішування шпаківень) .

6.6 Дотримання принципу не виснажливості

Щорічний обсяг заготівлі ліквідної деревини від всіх видів рубок, згідно матеріалів лісовпорядкування, для Чортківського надлісництва становить близько 70000куб.м..

Сортиментною структурою, затвердженою для Чортківського надлісництва, на 2026 рік, передбачено заготівлю 50000куб.м. ліквідної деревини.

7. Моніторинг лісів

З метою забезпечення проведення моніторингу стану лісових ресурсів та вплив на них господарської діяльності Чортківського надлісництва, забезпечується комплексним підходом до збору, аналізу та оцінки інформації про їх стан, з врахуванням таких основних напрямків:

1. Моніторинг приросту та обсягів заготовленої деревини. Цілі господарської діяльності.

Забезпечує:

- система базового і безперервного лісовпорядкування;
- система ЕОД;
- дотримання Процедури системи моніторингу виконання плану та завдань для Чортківського надлісництва;
- методичні вказівки з відведення і таксації лісосік, видачі лісорубних квитків та огляду місць заготівлі деревини в лісах Державного агентства лісових ресурсів України;

- планування рубок формування і оздоровлення лісів;

Дотримання вимог:

- охоронних зобов'язань;
- положення про об'єкти ПЗФ;

Інші законодавчі і нормативні документи що регламентують окремі аспекти лісогосподарської діяльності: виробничо-фінансовий план, ЛГ-10, та інші.

Особливі цінності для збереження.

Програма моніторингу особливих цінностей для збереження (ОЦЗ)

Передмова

Ця програма розроблена на виконання критерію 9.4 FSC Національного стандарту системи ведення лісового господарства для України.

Головна мета моніторингу ОЦЗ – визначити чи виконуються стратегії збереження ОЦЗ та чи не шкодять господарські заходи ідентифікованим ОЦЗ. Результати моніторингу надають співробітникам надлісництва актуальну інформацію про ОЦЗ, які зустрічаються в межах лісового фонду підприємства, і є основою для внесення змін до стратегій збереження або коригування планів господарювання. Однією із загальних і поточних цілей моніторингу є поступове накопичення інформації про наявні ОЦЗ та території де вони ідентифіковані. На підставі цієї інформації можна оцінити, чи зберігаються ОЦЗ та чи є ефективною господарська діяльність, спрямована на їхнє збереження.

Послідовний стандартизований моніторинг особливо важливий, щоб зрозуміти, чи є зміни ОЦЗ, що спостерігаються, дійсними (наприклад, збільшення популяції) чи є результатом зміни в системі моніторингу (наприклад, зміна персоналу на когось, хто краще виявляє види).

Ефективна програма моніторингу повинна оцінювати, чи підтримуються ідентифіковані ОЦЗ, використовуючи якомога менше часу та грошей, без шкоди для якості моніторингу. Екстенсивний і такий, що вимагає значних витрат часу моніторинг є непотрібним, якщо немає вагомих підстав вважати, що масштаби та інтенсивність виробничої діяльності загрожують підтримці ОЦЗ.

Загальні положення щодо моніторингу особливих цінностей для збереження

Перший крок до моніторингу ОЦЗ передбачає їхню ідентифікацію, оцінку їхнього стану, визначення загроз, рівня захисту, який є необхідним для збереження відповідних природоохоронних цінностей, нанесення меж ОЦЗТ на карту, тобто встановлення початкових (вихідних) даних.

Вихідні дані забезпечують контрольний рівень, з яким можна порівняти подальші дані моніторингу, щоб оцінити, чи зберігаються ОЦЗ. Таким чином, при проведенні моніторингу слід використовувати методи, частоту та інтенсивність вибірки, подібні до тих, які використовувалися під час початкової ідентифікації ОЦЗ, щоб результати були порівняними.

В ході моніторингу проводиться кількісна або якісна оцінка встановлених ОЦЗ та їх порівняння з минулорічними та/або вихідними даними. Робиться висновок про характер змін, якщо вони спостерігалися. У випадку фіксації негативних змін плануються заходи з виправлення ситуації.

Моніторинг ОЦЗТ проводиться на підприємстві щорічно спеціалістами підприємства за участі всіх зацікавлених сторін. В ході моніторингу оцінюється ефективність заходів із збереження або поліпшення ОЦЗ та їх стан.

Під час проведення моніторингових досліджень до консультацій залучаються представники державних органів охорони навколишнього природного середовища, науково-дослідних установ, громадських і природоохоронних неурядових організацій, місцеві та запрошені експерти різних профілів (екологи, ботаніки, зоологи, соціологи, тощо), представники місцевих громад, інші зацікавлені сторони.

Дані моніторингу записуються та зберігаються в централізованій базі даних, оскільки це зручно для аналізу довгострокових тенденцій щодо ОЦЗ. Проте моніторинг конкретних ОЦЗ не завжди виявляє причину спостережуваних змін у ОЦЗ.

Види моніторингу ОЦЗ.

Оперативний моніторинг.

Основні завдання оперативного моніторингу – дотримання вимог чинної нормативно-законодавчої бази ведення лісового господарства та природоохоронного законодавства, а також виконання планів господарювання в межах ідентифікованих ОЦЗТ.

Включає виявлення та запобігання будь-якій незаконній діяльності в межах ідентифікованих ОЦЗТ, лісопатологічний моніторинг, моніторинг проведення господарських заходів, будівництва доріг, поводження з відходами, дотримання меж ОЦЗТ тощо. Оперативний моніторинг має проводитися досить часто, щоб виявити проблемні зони, за якими буде продовжено більш цілеспрямований моніторинг.

Методи оперативного моніторингу: патрулювання лісів силами лісової охорони; лісопатологічні обстеження; приймання виконаних робіт; тощо.

Моніторинг збереження ОЦЗ.

Моніторинг збереження ОЦЗ спрямований на оцінку того, чи досягаються цілі, визначені в плані господарювання, а також чи ефективними для збереження ОЦЗ є господарські заходи. На відміну від оперативного моніторингу увага зосереджена на моніторингу стану ОЦЗ. Дані, зібрані під час цього моніторингу, можуть бути доповнені даними оперативного моніторингу або супутніх спостережень.

Методи моніторингу збереження ОЦЗ: обстеження популяцій видів, що охороняються; обстеження оселищ; обстеження пралісів і старовікових лісів; обстеження генетичних резерватів; обстеження рослинності (дослідження індикаторних видів, вимірювання структури рослинності) – для ОЦЗ 1 і ОЦЗ 3; моніторинг ерозії ґрунтів; моніторинг рівнів седиментації води у природних водоймах; обстеження структури рослинності, ключової для запобігання ерозії (стан деревного та надґрунтового покриву) – для ОЦЗ 4; інтерв'ю із зацікавленими сторонами для визначення того, чи збережено цінність ОЦЗТ – для ОЦЗ 6.

Моніторинг загроз

Під час моніторингу відстежуються внутрішні та зовнішні загрози для ОЦЗ, виявлені під час процесу первинної оцінки загроз та оцінюється, чи виникли нові загрози. Моніторинг загроз включає цілеспрямований моніторинг індикаторів загрози (наприклад, моніторинг якості води) на ОЦЗТ, загрози, додатково зафіксовані під час оперативного моніторингу (наприклад, виявлення спалаху ентомо-шкідників під час лісопатологічного моніторингу) та інтерв'ю із зацікавленими сторонами (місцеві громади, органи місцевого самоврядування, НУО тощо) та експертами.

Методи моніторингу загроз: аналіз результатів патрулювання лісів силами лісової охорони (зокрема, динаміка незаконних рубок) та результатів лісопатологічних обстежень (динаміка розвитку шкідників та хвороб лісу); аналіз оперативного моніторингу за станом лісів; моніторинг інвазійних видів; аналіз частоти злив та повеней; тощо.

Відповідальні за проведення моніторингу ОЦЗ

Загальну відповідальність за реалізацію програми моніторингу несе заступник начальника надлісництва, який забезпечує належний збір та аналіз даних, а також використання результатів для адаптивного ведення господарства.

Відповідальними за проведення оперативного моніторингу є лісова охорона надлісництва (патрулювання лісів), інженери з охорони і захисту лісу (лісопатологічні обстеження), лісничі (приймання виконаних робіт).

Відповідальними за проведення моніторингу збереження ОЦЗ є співробітники відділу лісового господарства, які проводять власні спостереження, а також координують діяльність зацікавлених сторін та експертів, залучених до моніторингу збереження ОЦЗ. Моніторинг збереження ОЦЗ також проводиться співробітниками лісництв.

Відповідальними за проведення моніторингу загроз є співробітники відділу лісового господарства, діяльність яких координується помічником начальника надлісництва.

Залучення зацікавлених сторін та експертів

Моніторинг ОЦЗ здійснюється як співробітниками надлісництва, так і зацікавленими сторонами та експертами.

До оперативного моніторингу залучаються представники правоохоронних органів (патрулювання лісів разом із лісовою охороною), спеціалісти лісозахисту (лісопатологічні обстеження), інспектори Держекоінспекції (перевірка дотримання природоохоронного законодавства).

До моніторингу збереження ОЦЗ залучаються спеціалісти ДО «Український ЛСЦ» та її відокремлених підрозділів (дотримання режиму збереження та стану генетичних резерватів), фахові екологи, ботаніки, зоологи (моніторинг стану ОЦЗ 1 і 3), інспектори Держекоінспекції (дотримання режиму збереження та стану об'єктів ПЗФ та територій Смарагдової мережі).

Моніторинг ОЦЗ 4-6 завжди має враховувати результати консультацій з представниками місцевих громад.

8. Соціальні аспекти

Чортківське надлісництво підтримує принципи та права на працю, визначені в Декларації МОП про основні принципи і права на працю які базуються на восьми основних Конвенціях МОП про працю. Надлісництво сприяє гендерній рівності у працевлаштуванні, в можливостях навчання, укладанні угод, в процесах залученості до господарської діяльності, жінки та чоловіки працюють на однакових умовах, отримують однакову заробітну плату за однаково виконану роботу. Облікова кількість штатних працівників на 01.01.2026 року становить 153 особи, 139-чол. та 14- жінок. На підприємстві розроблена програма конфіденційних та ефективних заходів для сповіщення про сексуальні домагання і дискримінацію за гендерними ознаками, сімейним станом, батьківством або сексуальною орієнтацією та їх усунення.

Надлісництво дотримується правил гігієни праці та безпеки праці для захисту працівників від професійних загроз безпеці та здоров'ю, здійснюється внутрішній контроль дотримання правил з охорони праці та техніки безпеки.

Програми та види діяльності.

Права працівників, гігієни та безпеки праці, гендерної рівності.

Права працівників, гігієни та безпеки праці, гендерної рівності на підприємстві повністю гарантуються та виконуються на підставі основних наступних документів:

Конституції України;

Положення про Надлісництво;
Колективного договору;
Галузевої угоди;
Штатного розпису;
Посадових інструкцій;
Положення про службу ОП;
Конвенції МОП про працю, ратифікованих Україною (№ 29; 87; 98; 100; 105; 111; 138; 182);

Положення про гендерну політику надлісництва.

Стосунки з громадами, місцевого економічного та соціального розвитку.

Зона діяльності надлісництва розташована на території 16 місцевих громад (Копичинська, Васильковецька, Хоростківська, Гусятинська, Білобожницька, Заводська, Чортківська, Нагірянська, Товстенська, Борщівська, Колиндянська, Скала-Подільська, Заліщицька, Більче-Золотецька, Мельнице-Подільська, Іване-Пустенська). Шляхом залучення цих громад, встановлено їхні права на землеволодіння, на доступ та використання лісових ресурсів та послуг екосистем, їхні звичаєві права та законні права і обов'язки, які застосовуються в межах одиниці господарювання.

До послуг з лісозаготівель, перевезення лісопродукції, проведення рубок догляду, санітарних рубань, рубок головного користування, догляду за лісовими культурами залучатимуться працівники на умовах трудових угод та договорів підряду.

Фінансовим планом надлісництва передбачено сплату всіх видів податків та рент відповідно до податкового законодавства.

ПОЛОЖЕННЯ

залучення сторін, чий інтереси зачеплено, та зацікавлених сторін до процесів планування та моніторингу господарської діяльності Чортківського надлісництва.

Дане положення розроблене на виконання вимог FSC національного стандарту ведення лісового господарства для України FSC-STD-UKR-01- 2019 V 1-0 та з метою удосконалення співпраці надлісництва із сторонами, чий інтереси зачеплені та зацікавленими сторонами.

Положення щодо співпраці Чортківського надлісництва (далі – Положення) із зацікавленими сторонами розроблене з метою визначення процедури, щодо залучення органів місцевого самоврядування та інших зацікавлених сторін як належне інформування, так і взаємодія зі сторонами, чий інтереси зачеплено, та зацікавленими сторонами шляхом їх залучення до прийняття рішень щодо лісів та планування лісогосподарської діяльності та здійснення аналізу можливих соціальних наслідків проведення лісозаготівель.

У випадку виникнення будь-яких спірних питань, звернення приймаються за адресою:

Чортківське надлісництво

48500, Тернопільська область, Чортківський район,
місто Чортків, вулиця Шевченка, 42

з понеділка по п'ятницю з 08-00 до 17-00,
обідня перерва з 12-00 до 13-00,
електрона пошта chortkivske.lg@e-forest.gov.ua

Загальні положення

Зацікавленою стороною є будь-яка особа, група осіб або організація, яка виявляє інтерес або відомо, що вона має інтерес до діяльності одиниці господарювання, або залучені в систему відносин, пов'язаних з лісовим сектором економіки.

Ці групи можуть бути представлені працівниками лісового господарства, екологічними та природоохоронними організаціями, лісозаготівельниками, людьми, чиє життя нерозривно пов'язане з лісом, дослідницькими і науковими організаціями, соціальними організаціями та групами із захисту прав людини, місцевим населенням, яке регулярно відвідує ліс з метою рекреації або загального користування лісом, органами місцевого самоврядування, благодійними організаціями, працівниками державних структур, торгівельними представниками та компаніями з торгівлі деревиною, зацікавленими фізичними особами тощо.

При цьому **залучення** – процес, відповідно до якого організація забезпечує комунікацію, консультації, та/або участь зацікавлених сторін та/або сторін, чий інтереси зачеплено, гарантуючи, що їхні інтереси, бажання, очікування, потреби, права та можливості беруться до уваги під час створення, виконання та оновлення плану ведення господарства.

Зокрема, особи та організації можуть або самостійно звернутися до підприємства стосовно їх визнання зацікавленими сторонами або тими, чий інтереси зачеплено, або проявити активну позицію у відповідь на звернення підприємства в рамках його інформаційної діяльності та консультаційних процедур. Наприклад, звертаючись самостійно до підприємства (усно або письмово) з проханням визнати себе стороною, чий інтереси зачеплено, потрібно надати необхідну контактну інформацію (прізвище, ім'я, по батькові, контактний телефон, адресу електронної скриньки, поштову адресу для листування) для можливостей зворотного зв'язку.

Права зацікавлених сторін, місцевих громад і тих, чий інтереси зачеплено.

Права місцевих громад:

Визнання та підтримання законних прав (інформування):

щодо можливостей впливу на господарську діяльність надлісництва;

- щодо власних прав і обов'язків стосовно ресурсів, цінності цих ресурсів, а також лісогосподарської діяльності;

- щодо комерційної заготівлі недержавної лісової продукції третіми сторонами на території надлісництва;

- щодо обмежень у заготівлі недержавної лісової продукції внаслідок радіаційного забруднення території.

2.1.2. Можливості місцевих громад (інформування):

- щодо доречних можливостей стосовно працевлаштування, навчання та інших послуг (та надання таких можливостей).

2.1.3. Зменшення впливів природних небезпек (інформування):

- щодо природних небезпек, властивих конкретній території.

2.1.4. Встановлення прав місцевих громад (залучення):

- у рамках документування та/або картування: законних прав місцевих громад

на землеволодіння, на доступ та використання лісових ресурсів; їхніх законних прав та обов'язків, застосованих у межах території надлісництва та доказів їх підтримки; територій, права на які оспорується; засобів, за допомогою яких законні права та права, які оспорується, розглядаються філією; цілей місцевих громад, пов'язаних із господарською діяльністю надлісництва.

2.1.5. Розвиток місцевих громад та диверсифікація економіки (залучення):

- до визначення філією можливостей місцевого соціально-економічного розвитку.

2.1.6. Уникнення негативного впливу на громади (залучення):

- до заходів із визначення, уникнення та пом'якшення істотних негативних впливів господарської діяльності надлісництва на громади.

2.1.7. Механізм вирішення спорів (залучення):

- до розроблення процесу вирішення спорів, пов'язаних із впливами господарської діяльності надлісництва;
- до контролю господарської діяльності надлісництва;
- задля виправлення ситуації у випадку порушення законного права місцевих громад щодо господарської діяльності надлісництва;

2.1.8. Захист місць особливого значення (залучення):

- до визначення місць особливого культурного, екологічного та іншого значення на які місцеві громади мають законні права, а також до заходів щодо охорони таких місць.

2.2. Права зацікавлених сторін.

2.2.1. Забезпечення доступності інформації (загалом для громадськості), (отримання доступу):

- до політики надлісництва (у т.ч. зобов'язань надлісництва щодо дотримання FSC принципів і критеріїв);
- до стислого викладу плану ведення лісового господарства, за винятком конфіденційної інформації;
- до стислого викладу результатів моніторингу діяльності надлісництва, за винятком конфіденційної інформації;

2.2.2. Зменшення впливів природних небезпек (інформування):

- щодо природних небезпек властивих конкретній території.

2.2.3. Процеси планування і моніторингу (залучення):

- за вимогою до процесів моніторингу та планування господарської діяльності, яка стосується інтересів зацікавлених сторін.

2.2.4. Розвиток місцевих громад та диверсифікації економіки (залучення):

- до визначення надлісництва переліку деревних та недеревних ресурсів і послуг екосистем, які можуть посилювати та диверсифікувати місцеву економіку.

2.2.5. Уникнення негативного впливу на громади (залучення):

- у рамках процесів визначення, уникнення та пом'якшення впливів господарської діяльності надлісництва на громади, чий інтереси зачеплено.

2.2.6. Механізм вирішення спорів (залучення):

- у рамках процесу вирішення спорів, що пов'язані із впливами господарської діяльності надлісництва.

2.2.7. Захист місць особливого значення (залучення):

- у рамках процесів визначення місць особливого культурного, екологічного та іншого значення.

2.2.8. Оцінювання, підтримання та моніторинг ОЦЗ.

- до оцінювання ОЦЗ на території надлісництва, розроблення заходів щодо підтримання та/або збагачення визначених ОЦЗ, а також моніторингу ОЦЗ.

Реалізація прав зацікавлених сторін та/або сторін, чиї інтереси зачеплено, щодо лісів і лісогосподарської діяльності.

Практичні підходи до реалізації прав зацікавлених сторін та/або тих, чиї інтереси зачеплено, щодо лісів і лісогосподарської діяльності слід розглядати як у контексті добровільних зобов'язань надлісництва у рамках лісової сертифікації, так і з урахуванням визначених чинним законодавством можливостей. Для зацікавлених сторін і тих, чиї інтереси зачеплено, доступ до вищевказаної інформації не може бути обмежено, зважаючи на вимоги законодавства. Адже така інформація не має статусу інформації з обмеженим доступом, тобто не є службовою, таємною чи конфіденційною. Реалізації права на отримання інформації зазначених вище категорій має здійснюватися завдяки її систематичному та оперативному оприлюдненню надлісництвом лісового господарства:

в офіційних друкованих виданнях;

на офіційних веб-сайтах у мережі інтернет;

на інформаційних стендах або будь-яким іншим способом, який дає змогу донести інформацію громадянам (інформаційні буклети, місцеві газети, виступи на різноманітних зібраннях тощо). Наприклад, стислі виклади плану ведення лісового господарства та результатів моніторингу можуть бути оформлені у вигляді друкованого видання із можливістю ознайомлення з ними у надлісництвах чи в інших місцях (сільських та селищних радах).

Також зацікавлені сторони й ті, чиї інтереси зачеплено, можуть отримати інформацію від надлісництва лісового господарства за запитом. Вимоги законодавства визначають підхід до оформлення запитів на інформацію. Для цього потрібно звернути увагу на розділ 4 Закону України «Про доступ до публічної інформації» (реалізація права на доступ до інформації за інформаційним запитом). Наприклад, запит на інформацію може бути як індивідуальним, так і колективним, може подаватися в усній, письмовій чи іншій формі (поштою, факсом, телефоном, електронною поштою) на вибір запитувача. Письмовий запит подається в довільній формі, але має містити:

ім'я (найменування) запитувача, поштову адресу або адресу електронної пошти, а також номер засобу зв'язку, якщо такий є;

загальний опис інформації або вид, назву, реквізити чи зміст документа, щодо якого зроблено запит, якщо запитувачу це відомо;

підпис і дату.

Запит на отримання публічної інформації відповідно до законодавства має бути задоволений упродовж 5 робочих днів, проте термін відповіді на запит може коливатися від 48 годин до 20 робочих днів залежно від терміновості запиту та його складності.

Звернення громадян також розглядаються як інструмент реалізації права доступу до інформації, завдяки можливості викладення в письмовій або усній формі пропозицій (зауважень), заяв (клопотань) і скарг.

Відповідно до Закону України «Про звернення громадян» громадяни України мають право звернутися до органів державної влади, місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств (надлісництв), установ, організацій незалежно від

форм власності, засобів масової інформації, посадових осіб відповідно до їхніх функціональних обов'язків із зауваженнями, скаргами та пропозиціями, що стосуються їхньої статутної діяльності, заявою або клопотанням щодо реалізації своїх соціально-економічних, політичних та особистих прав і законних інтересів та скаргою про їх порушення. Отже, громадяни мають право:

висловлювати поради, рекомендації щодо діяльності органів державної влади, місцевого самоврядування, посадових осіб, думки щодо врегулювання суспільних відносин та умов життя громадян, вдосконалення правової основи державного і громадського життя тощо (пропозиція (зауваження));

звертатися із проханням про сприяння реалізації закріплених чинним законодавством їхніх прав та інтересів або повідомляти про порушення чинного законодавства чи недоліки в діяльності підприємств (надлісництв), установ, організацій незалежно від форм власності, посадових осіб, а також висловлювати думки щодо поліпшення їхньої діяльності (заява (клопотання));

звертатися з вимогою про поновлення прав і захист законних інтересів громадян, порушених діями (бездіяльністю), рішеннями державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств (надлісництв), установ, організацій, об'єднань громадян, посадових осіб (скарга).

Звернення може бути подано як окремою особою (індивідуальне), так і групою осіб (колективне), може бути усним чи письмовим, оформленим із дотримання вимог законодавства (зокрема, Закону України «Про звернення громадян»).

Звернення розглядаються і вирішуються у термін не більше ніж один місяць від дня їх надходження, а ті, які не потребують додаткового вивчення, - невідкладно, але не пізніше ніж через п'ятнадцять днів від дня їх отримання.

Механізм реалізації прав зацікавлених сторін і тих чий інтереси зачеплено, щодо отримання інформації.

Джерела інформації:

друковані видання;

веб-сайт у мережі інтернет;

інформаційні стенди;

телебачення;

радіо.

Право бути залученим до прийняття рішень стосовно лісів і лісового господарства може бути реалізовано з урахуванням законодавчо визначених підходів до проведення консультацій із громадськістю. На державному рівні такий інструмент спрямований на налагодження системного діалогу органів виконавчої влади із громадськістю, підвищення якості підготовки рішень із важливих питань державного та суспільного життя на підставі врахування громадської думки.

Відповідно до законодавства консультації з громадськістю проводять у формах:

публічного громадського обговорення, електронних консультацій із громадськістю (безпосередні форми);

вивчення громадської думки (опосередкована форма).

Публічне громадське обговорення передбачає організацію і проведення публічних заходів, наприклад, конференцій, форумів, громадських слухань, засідань за круглим столом, зборів, зустрічей (нарад) із громадськістю, а також інтернет-

конференцій, відеоконференцій. Відповідним «Порядком проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики» (2010р.) виписано процедури здійснення щодо такого консультування. Щодо форм консультування, а саме публічного громадського обговорення, то законодавством визначено порядок його проведення органом виконавчої влади: від визначення питання, яке буде винесено на обговорення, прийняття рішення про проведення обговорення та розроблення відповідного плану заходів, забезпечення репрезентативності зацікавлених суб'єктів, оприлюднення інформації про проведення обговорення на офіційному веб-сайті органу виконавчої влади та в інший прийнятний спосіб, до аналізу інформації про оцінку громадськістю ефективності запропонованого шляху вирішення питання, формування експертних пропозицій щодо альтернативного вирішення питання, забезпечення врахування результатів обговорення під час прийняття остаточного рішення, аналізу результатів обговорення та оприлюднення результатів обговорення на офіційному веб-сайті органу виконавчої влади та в інший прийнятний спосіб.

Вивчення громадської думки відповідно до законодавства здійснюється шляхом:

- проведення соціологічних досліджень і спостережень (опитування, анкетування, інформаційних матеріалів, тощо);

- створення телефонних «гарячих ліній», проведення моніторингу коментарів, відгуків, інтерв'ю, інших матеріалів у друкованих та електронних засобах масової інформації для визначення позиції різних соціальних груп населення та зацікавлених сторін;

- опрацювання та узагальнення висловлених у зверненнях громадян пропозицій та зауважень з питання, що потребує вивчення громадської думки.

Також законодавством визначено й інші засоби участі громадськості у прийнятті управлінських рішень, а саме, місцевий референдум, загальні збори, місцеві ініціативи, громадські слухання та формування органів самоорганізації населення, при використанні яких можуть порушуватися лише питання, що належать до відання місцевого самоврядування. Рішення, прийняті у процесі консультування з громадськістю за допомогою згаданих способів, мають рекомендаційний характер, на відміну від тих рішень, що передбачають прямий вплив громадськості на процес їх прийняття за допомогою, наприклад, референдуму.

Наведені вище засоби можуть бути основою для формування надлісництвом процедур залучення зацікавлених сторін і тих, чиї інтереси зачеплено, до прийняття рішень щодо лісів та ведення лісового господарства в рамках планування та моніторингу господарської діяльності, розвитку місцевих громад, уникнення негативного впливу на них, оцінювання та підтримання особливих цінностей для збереження та інших процесів.

Задля ефективності реалізації прав щодо отримання інформації та залучення до прийняття рішень, зацікавленим сторонам та/або тим, чиї інтереси зачеплено, потрібно:

- переконатись щодо їх ідентифікації надлісництвом у такому статусі (як зацікавлених або тих, чиї інтереси зачеплено), наприклад, заявивши про себе чи продемонструвавши активну позицію у відповідь на запити надлісництва в рамках формування таких списків;

повідомити надлісництво лісового господарства про найбільш прийнятні способи отримання інформації, про доступність різних інформаційних джерел, бажані форми та засоби залучення до прийняття рішень щодо лісів та лісового господарства в рамках ключових сфер реалізації їхніх прав;

поряд із отриманням інформації коректно використовувати активні форми, а саме, отримання інформації за запитом чи подання звернення надлісництву;

поцікавитись щодо запланованих упродовж року надлісництвом лісового господарства заходів (консультаційних процедур різних форм), які будуть організовані задля забезпечення їхнього залучення до прийняття рішень щодо лісів та ведення господарства;

у рамках організованих надлісництвом консультаційних процедур активно висловлювати власну позицію задля забезпечення ефективної взаємодії з філією та уникнення конфліктних ситуацій, пов'язаних із реалізацією законних прав.

Забезпечення рівного представництва та залучення всіх задіяних сторін

Основним завданням та пріоритетом, при залученні зацікавлених сторін для Чортківського надлісництва є дотримання принципів рівності та недискримінації громадян, незалежно від статі, майнового чи соціального статусу, віку, освіти, релігійних чи іншого виду поглядів тощо. Надлісництво залучає до всіх видів процедур чоловіків, жінок, молодь, людей похилого віку, соціальних меншин, тощо.

Забезпечення реєстрації всіх зустрічей, обговорюваних питань та досягнених угод

Під час залучення сторін чиї інтереси зачеплено обов'язково здійснюється реєстрація підсумків таких зустрічей, а саме: для листування у паперовому чи електронному вигляді – реєстрація листів шляхом присвоєння їм вихідних номерів у «Журналі вихідної кореспонденції», для результатів проведених діалогів, круглих столів, засідань, зборів, зібрань - протоколи, рішення тощо.

Протоколи рішення діалогів, круглих столів, засідань, зборів, зібрань реєструються одразу після їх фіксування у «Журнал вхідної кореспонденції» та зберігаються 5 років у надлісництві.

Забезпечення змісту за результатами проведених зустрічей

Для залучення сторін щодо різного виду випадків Чортківське надлісництво повідомляє сторону, надсилаючи листи з необхідною інформацією. Зацікавлені сторони у встановлений термін зобов'язані надати відповідь по даних питаннях, у разі якщо відповідь не була надана, то надлісництво вважатиме, що зацікавлені сторони згодні із висновками Чортківського надлісництва.

У випадку надходження відповіді на ті чи інші питання від зацікавленої сторони, то надлісництво по порушеному питанню організовує проведення круглих столів, зустрічей, зборів, нарад, засідань – протоколи рішення щодо результатів, таких заходів приймаються більшістю голосів. У разі незгоди когось з учасників, відносно результату прийнятого рішення, особа має право викласти в окремому документі своє бачення вирішення питання, з обов'язковою аргументацією. Окрема думка долучається до протоколу чи рішення. Усі прийняті рішення, листування обов'язково вивчаються, переглядаються на аналізуються надлісництвом.

Забезпечення розповсюдження результатів усіх культурно доречних заходів із залученням між усіма причетними

Чортківське надлісництво для розповсюдження результатів усіх культурно доречних заходів по кожному конкретному питанню застосовує метод листування із

зацікавленими сторонами.

Розповсюдження результатів перемовин для широкого кола зацікавлених сторін

Для розповсюдження результатів консультацій для широкого кола зацікавлених сторін Чортківське надлісництво здійснює розміщення інформації на офіційному сайті, а також подає відповідну інформацію для розміщення у газети районного та обласного значення, повідомлення на радіо.

Начальник

Чортківського надлісництва

Олег ДАНИЛЕВИЧ